

Navraag
oorlogsjournalist
Rudi Vranckx

BEPAALT GASTHUISBERG DE RECTORVERKIEZINGEN? (PAGINA 3)

Vijf Letterenstudenten dienen klacht in tegen eigen rectorstemming

Organisatoren ondernemen geen stappen

Vijf Letterenstudenten hebben een klacht ingediend bij de verkiezingscommissie van de KU Leuven. Het studentencongres, waar de Letterenstudenten zijn gaan stemmen, zou partijdig verlopen zijn.

Tekst Simon Grymonprez

De vijf Letterenstudenten, waarvan wij de namen niet wensen te publiceren, hebben bij Herman Daems, de voorzitter van de verkiezingscommissie van de KU Leuven, een klacht ingediend. Volgens hen zou het studentencongres dat door CORaal, de studentenvertegenwoordigers van Letteren, vorige woensdag werd georganiseerd, partijdig verlopen zijn.

Concreet zou één van de studentenvertegenwoordigers die het programma van rector-kandidaat Luc Sels moest voorstellen, partijdig geweest zijn in het voordeel van Luc Sels. De vijf Letterenstudenten klagen ook aan dat de studentenkaarten niet gecontroleerd werden, en menen dat er te weinig controle was bij de stembus. Ze vinden het ook niet kunnen dat de uitslag van de stemming werd bekendgemaakt voordat de stemmen van de KU Leuven Kulak werden geteld.

Ruben Hendrixx, voorzitter van CORaal, betreft de klacht. 'Wij ondernemen evenwel geen stappen. De democratie heeft gesproken.' Herman Daems zelf laat weten dat hij de betrokken personen heeft geantwoord, maar geeft niets vrij over de inhoud van die communicatie.

Hoe dan ook kan de verkiezingscommissie niet tussenkomen wat betreft de legitimiteit van het verkiezingscongres bij Letteren. Het zijn uiteindelijk de kiespersonen van Letteren die gaan stemmen, het studentencongres is slechts een indicatie van

het stemgedrag van de Letterenstudenten. Het organiseren van een studentencongres was *de jure* niet verplicht.

Hoe de andere studentencongressen zijn verlopen, lees je op pagina 4.

Redactionele noot: Schrijver dezes was aanwezig op het studentencongres van Letteren campus Leuven. Was het congres partijdig? Het klopt dat degene die het programma van Sels voorgesteld heeft, dit ook effectief heeft verdedigd. Hetzelfde gold evenwel voor degene die het programma van Torfs heeft voorgesteld. Beiden waren dus 'partijdig'.

**'Wij ondernemen
geen stappen. De
democratie heeft
gesproken'**

RUBEN HENDRIKX
VOORZITTER CORAAL

DOSSIER DRUGS

55 procent ondervraagde studenten heeft ooit al eens drugs gebruikt

Dat blijkt uit een studentenbevraging van *Veto* bij 825 studenten. Er werd onder andere gevraagd naar het soort drugs en de frequentie van het gebruik. Conclusie? Drugs zijn aanwezig in Leuven.

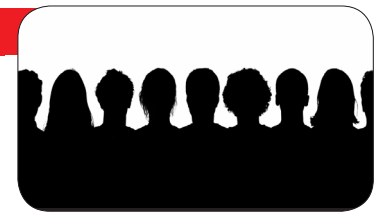
Om precies te zijn geeft 55,3 procent van de studenten aan ooit al eens drugs te hebben gebruikt. Daarvan geeft twintig procent aan wekelijks drugs te gebruiken, 22,9 procent maandelijks en 28,1 procent gebruikt jaarlijks drugs. De resterende 29 procent heeft het ooit eens geprobeerd.

Cannabis blijkt uit de ondervraging de populairste drug, waar 53 procent van de bevroegde studenten aangaf het minstens eenmaal te hebben gebruikt. Toch zijn ook andere drugs in trek. Maar liefst veertien procent geeft aan een keer xtc of MDMA te hebben gebruikt, acht procent truffels of paddo's, cocaïne of lachgas. In de marge vinden we ketamine (5%), speed (4%) en LSD (3%).

Ook de politie merkt dat. Leuven is allesbehalve drugsvrij – in 2016 werden er 1.184 drugsfeiten geregistreerd. In hetzelfde jaar werden 131 dealers betrapt. In totaal werden meer dan 5 kilogram marihuana, ongeveer 400 xtc-pillen en 600 gram amfetamines in beslag genomen. Maar dat is in de realiteit slechts een fractie van wat er rondgaat.

Ondanks de prominente aanwezigheid van drugs zijn campagnes rond het gebruik vrijwel onbestaande. 'Sensibilisering blijft nodig. Het is een breed maatschappelijk debat dat gevoerd moet worden', stelt Dirk Monsieur, coördinator van psychologen en psychiaters van het Studentengezondheidscentrum. (Simon Thys)

Lees meer vanaf pagina 5 tot en met pagina 7.

EDITORIAAL

Het rotte kantje

Zaterdag kwam *De Standaard* met het eerste grote schandaal van deze rectorverkiezingen naar buiten. Jos Vaesen, directeur van het rectoraat en kabinetschef van Rik Torfs, stuurt een mailtje naar Wim Robberecht, de groepsvicerector Biomedische Wetenschappen (BMW) én voorzitter van het Bestuurscomité UZ Leuven, met daarop negentien namen van profen die op de dag van de rectorverkiezing op reis zijn. De formulering 'Beste Wim, ik merk dat volgende ZAP-leden van BMW op 9 mei in het buitenland zijn' is overigens hilarisch/om bij te wenen (schrappig wat niet past). Ik merk! Hoe gaat dat in godsnaam in zijn werk?

Maar hoe Jos Vaesen, vriendjes met rector Rik Torfs, die bewuste lijst 'opmerkt' doet er zelfs niet toe. Dat hij de lijst doorstuurt naar Wim Robberecht, als aangestelde vicerector uiteraard ook Torfs-adept, is hallucinant. Want welke boodschap geeft Vaesen mee? 'Kan je van wie betrouwbaar is een volmacht laten vragen. Dit kan het verschil maken.' *Betrouwbaar! Het verschil!*

Belangrijk: Vaesen is secretaris van de Verkiezingscommissie, 'die op het regelmatige verloop van de verkiezingen toeziet'.

'Vaesen betreurt zelf de ongelukkige formulering, maar er is een verschil tussen dat en iets doen dat ongeoorloofd is', laat rector Rik Torfs weten. *Onge-lukkige formulering!*

Misschien kan Torfs de 'rust en waardigheid' van deze verkiezingen herstellen door ze te installeren binnen zijn eigen ploeg.

Het rotte kantje van deze rectorverkiezingen komt dan toch *last minute* nog naar boven.

Uiteindelijk zal deze 'Vaesengate' de verkiezingen nauwelijks beïnvloeden. Waarom? De apathie die bij de academische gemeenschap over deze verkiezingen heerst, is schrijnend.

Neem nu de studenten. Hoeveel zijn er uiteindelijk afgezakt naar de facultaire congressen? De meest positieve schatting komt uit tot een eind onder de 1.000 studenten. Op een totaal van 56.705. Dat is maximum twee procent van alle studenten. Twee procent.

Toegegeven: het systeem waarvoor onze studentenvertegenwoordigers hebben gekozen, zit daar voor iets tussen. Dat studenten uiteindelijk niet weten wat hun kiespersonen exact gaan stemmen, is niet bevorderlijk voor het vertrouwen. Los van het feit dat niemand nog iets van het studentensysteem begrijpt.

De apathie is ook te vinden bij de andere geledingen. Daarom: ga überhaupt stemmen. Stem op *de goei*, op degene van wie je denkt dat hij de universiteit het best kan leiden. Maar doorbreek de passiviteit die nu heerst. Ze is niet om aan te zien.

Simon Grymonprez

Hoofddirecteur. Het editoriaal bevat een mening die gedragen wordt door de redactie.

SPLINTER

Geef elke student een basispakket cultuur

Kritiek: het is een lelijk woordje geworden. Nochtans is dat wat we met een groep van tien jongeren – eentje viel wat grijzer uit – een jaar lang hebben leren doen: kunstcritiek geven.

Wie wil zich in godsnaam kunstcriticus noemen? Het is een vraag die we ons stellen op pagina 13 van deze krant. Als de kunstenaar al nut en efficiëntie ontbeert, waarvoor zou de kunstcriticus dan nodig zijn, behalve dan in zijn eigen niche?

Dat is kort door de bocht. Meer zelfs: de kunstcriticus is een belangrijke schakel van de kunst naar het publieke debat. Belangrijk, want kunst en cultuur komen dikwijls in een kleine niche terecht.

Dat werd nog maar eens bevestigd toen we de programma's van beide kandidaat-rectoren bekeken. Beiden lijken cultuurbeleid in een hokje te stoppen dat dan maar later door de vicerector moet worden vormgegeven. Een duidelijke visie ten spijt.

Rik Torfs mag dan een afzonderlijk deel in zijn programma aan cultuur wijden, ook hij staat eerder kritiekloos tegenover het huidige beleid. Bovendien blijft hij op de vlakte over wat cultuur in de toekomst aan de universiteit kan betekenen.

In het programma van Luc Sels valt het woord 'cultuur' maar negen keer, meestal in woorden zoals bedrijfscultuur. Het is verbazend dat Sels niets over kunst en cultuur schrijft, terwijl zijn programma mensen wil verbinden en leest als een pleidooi voor interdisciplinariteit.

Dat laatste juichen we uiteraard toe. Maar is de cultuuragenda volledig aan de vicerector overlaten geen veeg teken voor die interdisciplinariteit? Het siert Sels dat hij, in tegenstelling tot Torfs, liever dan zelf in de media elk domein te vertegenwoordigen, zijn specialisten aan het woord wil laten. Toch is cultuur nu net datgene wat in alle andere domeinen doorsijpelt en die met elkaar verbindt. Voor een rector, die het universitas-ideaal tracht uit te dragen, is een visie op cultuurbeleid een must.

Een recensie over een tentoonstelling lezen we liefst van een geschoolde kunstrijker, zoals we voor doorwrochte economische analyses liever bij een econoom dan bij de bakker te rade gaan. Elk domein heeft zijn kenners en liefhebbers die – God zij dank – geen kenner moeten zijn. Maar wanneer die tweede groep ondervraagd is, blijven er enerzijds kenners en anderzijds leken over. De publieke ruimte is dus gebaat bij amateurs, die ook zonder beroepsmatige verplichting een visie kunnen vormen over dat domein.

Daarom is het basispakket cultuur waar afscheidnemend vice-rector voor Cultuur Katlijn Malfliet voor pleit, nog niet zo'n slecht idee. Malfliet droomt van een gratis minimumaanbod aan cultuur, waarop de huidige Cultuurkaart, die 20 euro kost en slechts 10% van de studenten bereikt, een aanvulling kan zijn. Een dergelijk pakket is een mooie vlag voor de interdisciplinariteit, die verschillende groepen en richtingen verbindt in het nadenken over hoe wij, jongeren, de wereld kunnen vormgeven en ontwikkelen, en hoe we huidige ideeën daarover in vraag kunnen stellen.

Of zo'n basispakket haalbaar is, en welke vorm dat zou moeten krijgen, moet natuurlijk bestudeerd worden. Ons tienkoppige groepje van Leuven Kritiek bood in elk geval al een interessant proefproject. Een jaar lang mochten we gratis gaan kijken naar theater, dans, expo en film in Leuven. Wat van ons verwacht werd, was dat we erover nadachten, praatten en schreven. Het is heel onwaarschijnlijk dat wij het allen tot professioneel kunstcriticus zullen schoppen. Maar het debat dat we voerden oversteeg wel onze vakspecifieke achtergrond, gaande van geneeskunde tot criminologie. Aan een universiteit zou een dergelijke ontmoeting een *must* moeten zijn en geen zaak van geschoolde kunstkeners.

Gilles Michiels en Emmanuel van der Beek
*De Splinter bevat de mening van de auteurs.
 Ze bevat niet de mening van de redactie.*

Nu online
Longread: een historiek van de rectoverkiezingen

Nu online
Interview met dichter Tjil Nuyts

Dinsdagavond
Wie wordt tot rector verkozen?

Wie wordt de volgende rector?

Dinsdag 9 mei trekt de KU Leuven naar de stembus. Volgens onze inschatting wordt het spannend - maar trekt huidig rector Rik Torfs aan het langste eind.

Tekst Simon Grymonprez en Pjotr Hubin
Beeld Zourab Moussaev

Sinds 1981 werd geen enkele zittende rector aan deze instelling uitgedaagd voor het rector-schap. Rectoren als Dillemans en Oosterlinck mochten telkens na vijf jaar *unchallenged* hun rector-schap voortzetten. Dat heeft een reden. De rector heeft een geoliede rectorale machine achter zich: van een gemotiveerde beleidsploeg tot een bevriend administratief personeel.

Het schandaal dat afgelopen weekend boven water kwam in *De Standaard* - wat je gerust Vaesengate zou kunnen noemen - bewijst hoe zo'n rectorale machine werkt. Jos Vaesen, directeur-generaal van de Rectorale Diensten (kabinetschef van Rik Torfs), stuurt donderdag 4 mei een lijst door met 19 professoren naar de vicerector Biomedische Wetenschappen Wim Robberecht. Vaesen 'merkt op' dat de 19 profen op 9 mei, de dag van de verkiezingen, in het buitenland zijn. 'Kan je van wie betrouwbaar is een volmacht laten vragen. Dit kan het verschil maken', sluit Vaesen de mail af.

Vaesen bevindt zich natuurlijk in het Torfs-kamp, Wim Robberecht als aangestelde vicerector ook. Het behoeft dus geen twijfel wat met 'betrouwbaar' en 'verschil maken' wordt bedoeld. De reden dat de mail uitlekt, is omdat Robberecht de mail van Vaesen domweg *forward* naar alle decanen en departementsvoorzitters van de groep Biomedische. De rectorale machine op volle kracht.

De Tijd bracht afgelopen weekend een stuk waarin duidelijk werd hoe niet alleen de rectorale, maar ook de Torfs-machine werkt. 'Torfs deelt de wereld op in twee clans: de loyalen en

de deloyalen', sprak professor Antoon Vandevelde. 'De eersten belooft hij met mooie postjes. Persoonlijke loyaliteit gaat boven verdienste.' *De Tijd* vatte het samen: 'Torfs bestuurt de universiteit een beetje als een kerkvader, met zijn kamerheren.'

En tegen een kerkvader win je niet zomaar een verkiezing.

Met beloftes strooien

Wat te denken van de campagne? Het stijlverschil tussen Sels en Torfs was opvallend. Waar Torfs retorisch sterk was, maar vaak erg hol en soms erg persoonlijk, was Sels de mindere debater maar wel diegene die het meest integer overkwam. Zijn oproep om telkens naar de inhoud te gaan, was dan ook niet zonder reden. Het is overigens zeker niet zo dat de meest mondige kandidaat het per se haalt: in 2005 verloor Rik Torfs (weliswaar nipt) van de veel mindere debater Marc Vervenne.

Niet alleen *en plein public* was het verschil groot, hetzelfde was te merken bij de vele informele contacten en presentaties die de kandidaten de afgelopen weken hielden. Waar Sels eerder voorzichtig was met beloftes, leek Torfs er eerder mee te strooien.

Het is net daar waar Sels' grootste zwakte ligt: de decaan van de Faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen (FEB) leek soms niet

in staat de persoonlijke *démarches* van Torfs te counteren, of de inconsistenties in zijn discours aan te duiden. Daardoor ontstond het gevoel dat Sels over zich heen liet rollen. Het was pas naar het einde van de campagne toe dat een duidelijk geërgerde Sels de rector af en toe op zijn plaats durfde zetten.

Eén reden voor die ergernis waren de vele (ontkrachte) geruchten - 'al dan niet georkestreerd' - die de ronde deden: dat Sels onverminderd de K uit KU Leuven zou schrappen, dat hij de geesteswetenschappen tot één faculteit zou fusioneren, dat hij kleine, economische niet-rendabele richtingen wil schrappen, tot zelfs de naam van zijn toekomstige vicerector Onderwijs, Peter Lievens. Lievens is als decaan van de faculteit Wetenschappen verantwoordelijk voor het alternatieve onderwijsstelsel in de eerste bachelor Fysica en Wiskunde, iets dat veel - eerder traditioneel geschoolden - aan deze universiteit duidelijk afschrikt.

Gasthuisberg als zwakte

Wie wordt nu rector dinsdag? De vraag is uiteraard onmogelijk te beantwoorden, maar we geven onze voorzichtige inschatting mee. Het wordt close, maar uiteindelijk trekt Torfs aan het langste eind.

Gasthuisberg, een electorale mastodont bij KU Leuven-verkiezingen, is een duidelijke

zwakte van Sels en een duidelijke sterkte van Torfs. De bestuurlijke top van Gasthuisberg is overduidelijk (en open) pro-Torfs. Het adagium 'Gasthuisberg kent Sels niet, Sels kent Gasthuisberg niet' gaat zeker voor een significant deel van Gasthuisberg op. Of zoals de vicedecaan internationalisering van de faculteit Geneeskunde Chris Verslype samenvat: 'Bij Torfs weten we wat er komt, bij Luc Sels is dat nog onzeker.'

Ook binnen zijn eigen groep Humane Wetenschappen lijkt bijvoorbeeld de faculteit Letteren eerder naar Torfs te hellen, alsook Theologie (al is die electoraal eerder marginaal). Bij de groep Wetenschap en Technologie is het beeld een stuk onduidelijker.

Volgens onze inschatting heeft Sels het overigens verrassend sterk gedaan bij de studenten, een deelgeleding waar hij door zijn relatieve onbekendheid heel wat stemmen dreigde te verliezen.

Samengevat: Torfs heeft een streepje voor dinsdag. Waar Sels hoe dan ook in geslaagd is, is het losweken van debat. Nu is tenminste duidelijk dat niet alles peis en vree is in Torfs-land.

Maar wat de afgelopen weken het meeste opviel? De apathie en desinteresse in deze rectorverkiezingen. Niet alleen bij studenten, waar de opkomst voor de facultaire congressen bescheiden laag was, maar ook bij profen of administratief-technisch personeel. We schatten de opkomst dan ook niet bijzonder hoog in.

Kiest het ziekenhuis de nieuwe rector?

Naar aanloop van de rectorverkiezing, dinsdag aanstaande, zijn alle ogen gericht op het ziekenhuis. Traditioneel zou de faculteit Geneeskunde de stemming bepalen.

Biomedische Wetenschappen vormt een van de drie groepen van de universiteit. De groep omvat de faculteiten Geneeskunde, Farmaceutische Wetenschappen en Bewegings- en Revalidatiewetenschappen. Vooral de faculteit Geneeskunde kent een groot aantal ZAP-leden (Zelfstandig Academisch Personeel) en is daardoor een zwaargewicht in de stemming voor de rectorverkiezingen. 'Iemand die rector wil worden, heeft altijd een behoorlijk resultaat moeten neerzetten in de faculteit Geneeskunde. Als je daar geen stemmen haalt, is het heel moeilijk om de verkiezingen te winnen', zegt Marc Decramer, gedelegeerd bestuurder van UZ Leuven en zelf nog kandidaat-rector in 2005.

Het groot aantal ZAP-leden valt te verklaren doordat veel artsen in het ziekenhuis ook als professor verbonden zijn aan de universiteit. Hun onderzoeks- en onderwijsactiviteiten zijn soms beperkt, maar toch krijgen ze wel een volwaardige stem. Democratisch gezien kan dat natuurlijk moeilijk anders. Het gevaar bestaat echter dat deze profen voeling missen met de universiteit.

'Sommige artsen herkennen zich meer in de biotoop van het ziekenhuis en minder in die van de universiteit', aldus Jan Eggermont. 'Dat maakt dat onze ZAP'ers soms naar de universiteit kijken met een klinische bril, vanop een zekere afstand.' Volgens Eggermont heeft dat zijn voor- en nadelen: enerzijds merken zij daardoor dingen op waar andere ZAP'ers

minder oog voor hebben, anderzijds heerst er ook een gevoel van Gasthuisberg als een aparte groep in de universiteit.'

Decramer betwist dat de ZAP'ers van Gasthuisberg minder betrokken zouden zijn bij de universiteit. 'De publicatieoutput van klinici is even groot als die van de fundamentele onderzoekers uit de groep Biomedische Wetenschappen.' Artsen

Het gebrek aan voeling met Gasthuisberg kan Luc Sels finaal het rector-schap kosten

van het ziekenhuis hebben dus wel een hoge academische activiteit. Ook kennen de artsen uit het ziekenhuis een hoge citeringsgraad. 'Waarom zouden zij dan minder stemrecht moeten hebben, als zij zo'n belangrijke bijdrage leveren aan de uitstraling van de universiteit?' stelt de oud-kandidaat.

Torfs heeft streepje voor

Wel spelen er voor Gasthuisberg een aantal specifieke problematieken die minder relevant zijn bij de rest van de universiteit. Dat vertaalt zich ook in de stemming.

'Een rector moet een zekere voeling hebben met wat hier op Gasthuisberg gebeurt: het onderzoek, het onderwijs en het ziekenhuis', merkt Paul Herijgers, decaan van de faculteit Geneeskunde, op. 'De rectorale ploeg moet de specificiteiten van deze drie entiteiten goed kunnen inschatten. Want door de interactie tussen de drie, heeft elke beslissing binnen een entiteit potentiële gevolgen voor de andere.'

Torfs heeft daarbij een streepje voor op zijn tegenkandidaat. Na vier jaar heeft Torfs een goed beeld van de noden en wensen van de faculteit. Sels zou door gebrek aan dossierkennis in zijn programma vaag blijven over wat hij van plan is met Gasthuisberg.

Bovendien uiten zowel Decramer als Herijgers zich positief over vier jaar Torfs. 'Er is een veel grotere openheid gegroeid, een vertrouwen tussen de geledingen', stelt de decaan vast. Decramer spreekt over een verbeterde sfeer en een hogere aantrekkingskracht voor dynamische, jonge artsen.

Kost het gebrek aan voeling met Gasthuisberg Luc Sels finaal het rector-schap? 'Gasthuisberg kent Sels niet, Sels kent Gasthuisberg niet', zou de kandidaat-rector wel eens duur komen te staan.

(Nora Sleiderink)

'Het is jammer om te zien hoe weinig de rectorverkiezingen leven bij studenten'

Onze studentenvertegenwoordigers organiseren studentencongressen om te peilen naar de mening van studenten wie de volgende rector van de KU Leuven wordt. Het gebrek aan een uniforme aanpak valt op.

Tekst Simon Grymonprez
Beeld Martijn Stoop

Vorig academiejaar werd het studentenreglement voor de rectorverkiezingen vastgelegd door de Algemene Vergadering (AV) van de Studentenraad van de KU Leuven. Er werd toen niet geopteerd voor algemeen stemrecht, maar voor een 'tussenvorm'. Nog steeds stemmen de 'kiespersonen' van de faculteit, maar door het middel van studentencongressen wordt wel gepolst naar de mening van alle studenten.

Concreet: de studentenvertegenwoordigers van een faculteit organiseren een congres waarop alle studenten van die faculteit worden uitgenodigd. Na debat stemmen de aanwezige studenten. De kiespersonen van de faculteit, studenten die zijn aangeduid om naar de stembus te trekken op 9 mei en meestal studentenvertegenwoordigers, worden in principe verondersteld om deze stemming te volgen. Maar op de manier hoe de kiespersonen uiteindelijk stemmen, heeft niemand controle.

'Ik ga er vanuit dat onze kiespersonen *en masse* op de kandidaat stemmen waarvoor ze moeten stemmen', laat VTK-preses Lukas De Backer weten. 'Als ik achteraf hoor dat een kiespersoon niet correct gestemd heeft, zal hij er serieus van horen.'

Toch is dat geen evidentie, erkent ook FORS, het facultair overlegorgaan van de Rechtsfaculteit. 'We willen zeker de resultaten van het facultair congres weerspiegeld zien in de eigenlijke stemming', aldus Cedric D'Hondt. 'Stemmen op de gedragen kandidaat die uit ons congres gekomen is, is dus ook de duidelijke richtlijn voor onze kiespersonen.'

Toch is het volgens D'Hondt geen ramp als een kleine minderheid toch anders stemt. 'Ik heb het volste vertrouwen in onze kiespersonen, maar op ons facultair congres is reeds gebleken dat enkelen onder de kiespersonen voorstander zijn van de andere kandidaat', duidt D'Hondt. 'Het is perfect mogelijk dat zij in het stembokje alsnog op de kandidaat van hun voorkeur stemmen. Toch zie ik er geen probleem in wanneer sommige kiespersonen in weerwil van het congres alsnog op de andere kandidaat stemmen, want zoals gebleken op ons congres, staan de studenten van de faculteit namelijk niet unaniem achter één kandidaat.'

'Hoewel in blok stemmen vanuit strategisch oogpunt aangewezen is', besluit D'Hondt, 'is het democratischer wanneer enkele, en ik beklemtoon dat het om een minderheid moet gaan, kiespersonen voor de ander gaan stemmen. Dat beantwoordt immers meer aan de realiteit.'

Dat beaamt Joris Gevaert van de Studentenraad KU Leuven. 'De kiespersoon moet de input volgen vanuit het congres, maar als kiespersonen het gevoel hebben dat bepaalde zaken niet worden meegenomen in de discussie, dan kunnen ze daar wel van afwijken.'

Lage opkomst

Ondertussen zijn de meeste facultaire studentencongressen achter de rug. Wat opviel was de doorgaans erg lage opkomst. Zo was de opkomst volgens de verantwoordelijken voor de industriële ingenieurs op campus Leuven en de studenten geneeskunde en biomedische wetenschappen respectievelijk 15 en 70. Geen cijfers om over naar huis te schrijven.

Het congres van VTK, de ingenieursstudenten, wordt pas maandag georganiseerd. Preses De Backer is onzeker over de

opkomst: 'Ik vrees ervoor. Het is jammer om te zien hoe weinig de rectorverkiezingen leeft bij studenten. Veel studenten hebben ook niet echt een mening.' De Backer wijst erop dat thema's die een directe impact hebben voor studenten, zoals een discussie over de ijkingsstoets, doorgaans veel meer animo opwekt.

Wel wordt geopperd dat, hoewel de opkomst laag is, de kwaliteit van de debatten op de congressen van hoog niveau is.

Naast de lage opkomst valt ook het enorme verschil op tussen hoe de verschillende congressen werden of worden georganiseerd. Vanuit de Studentenraad werden dan ook erg weinig regels of formaliteiten opgelegd. In principe moesten de facultaire overlegorganen de studentencongressen zelf niet eens organiseren. Het resultaat is een kluwen en een enorme verscheidenheid aan organisatievormen.

Zo koos FOSO, het facultair overlegorgaan van Sociale Wetenschappen, ervoor om de uitslag van de stemming níet bekend te maken aan de studenten die kwamen opdagen om te stemmen.

'We zijn deels politieke wetenschappers', lacht Sophie Vervynck, voorzitter van FOSO, 'we kennen de risico's. We wilden absoluut een mediacircus vermijden. Ook wilden we achterkamerspolitiek vermijden. Het risico bestaat namelijk dat kandidaat-rectoren direct of indirect de kiespersonen benaderen als ze het resultaat van een bepaalde faculteit kennen.' Veel andere facultaire overlegorganen maakten de uitslag wél de avond zelf bekend.

Naast de bekendmaking van de uitslag een even belangrijke vraag: stemmen de

kiespersonen nu in blok op de meest gedragen kandidaat die uit het congres naar voren kwam, of stemmen ze proportioneel? Ook dit verschilt.

Zo stemmen de filosofen van NFK proportioneel. 'NFK heeft altijd gepleit voor algemeen stemrecht voor studenten', geeft preses Aaron Soens aan. 'Bij twee kandidaten komt proportioneel stemmen dus in de buurt.'

FAGO, de studenten geneeskunde en biomedische wetenschappen, stemmen dan weer als één blok op hun meest gedragen kandidaat. VTK, die dus maandag zijn congres organiseert, stelt in principe ook in blok te stemmen.

Sommige facultaire overlegorganen wensens trouwens niet te communiceren over hoe hun kiespersonen nu effectief gaan stemmen, zoals CORaal, de studentenvertegenwoordigers van Letteren: 'Gezien de heisa van de laatste dagen (zie *voorpagina, red.*) willen we op dit moment niet reageren.'

Wat met de campussen?

De verschillen stoppen ook hier niet. Op sommige congressen werd streng gescreend wie mocht stemmen, bij Letteren werd dan weer geen studentenkaart gevraagd, maar werd gerekend op 'gezichtsherkenning'. Bij twijfel werden personen aangesproken.

Aantal kiespersonen per faculteit:	
Theologie en Religiewetenschappen	3
Hoger Instituut voor Wijsbegeerte	4
Bijzondere Faculteit Kerkelijk Recht	1
Rechtsgeleerdheid	30
Economie en Bedrijfswetenschappen	56
Sociale Wetenschappen	17
Letteren	29
Psychologie en Pedagogische Wetenschappen	23
Wetenschappen	17
Ingenieurswetenschappen	23
Bio-Ingenieurswetenschappen	11
Industriële Ingenieurswetenschappen	39
Architectuur	11
Geneeskunde	42
Farmaceutische Wetenschappen	7
Bewegings- en Revalidatiewetenschappen	14

En wat met de campussen? De Industriële Ingenieurs hielden hun studentencongres via livestreaming simultaan met al hun externe campussen. Bij de stemming heeft men uiteindelijk het facultaire niveau verlaten, en ging elke campus voor zich stemmen. 'Het is namelijk zo dat elke campus aparte belangen kan hebben', licht Joeri Debaenst toe. 'Daarom is er dus de mogelijkheid gegeven aan de campussen tot apart overleg, gevolgd door een stemming, stemtelling en bekendmaking op de campussen.'

In het geval van Sociale Wetenschappen moesten de studenten buiten Leuven naar Leuven afzakken. Ook daar stemmen de campussen in principe autonoom. Bij Geneeskunde en Biomedische Wetenschappen stemmen de campussen dan weer niet autonoom.

De campussen buiten Leuven werden globaal genomen wel goed betrokken. Dat vindt ook Joris Gevaert van de Studentenraad. 'Er is veel moeite gedaan voor de campussen. Dat is iets om fier op te zijn.'

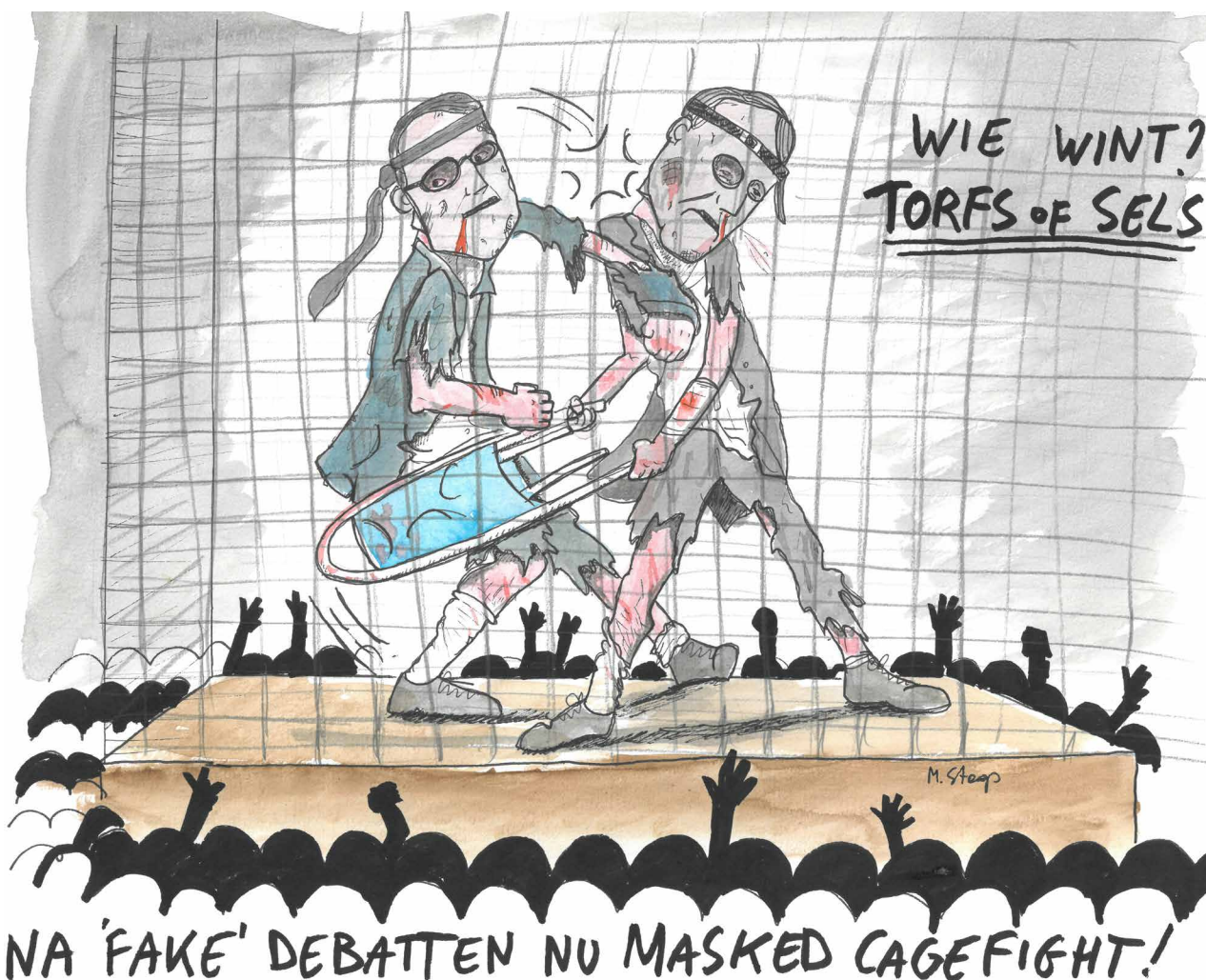
Tot slot was ook het exacte format van de congressen erg verschillend. Op het congres van FOSO werd een 'fake-debat' tussen een student die Torfs speelde en een student die Sels speelde georganiseerd. Bij anderen werd geopteerd voor een programmavoorstelling met powerpoint. Andere facultaire overlegorganen kozen ervoor om één student één thema te laten belichten, maar dan voor beide kandidaten.

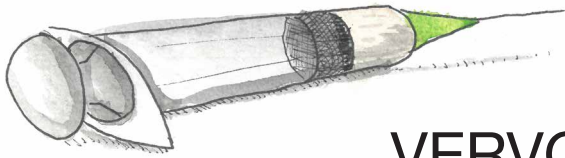
De vraag rijst of deze potpourri aan studentencongressen met elk aparte regels, organisatievormen en communicatie naar studenten toe (sommigen gebruikten alleen Facebook om het event aan te kondigen, sommigen ook Toledo), dé gewenste manier is waarop studenten hun rector stemmen.

Voor welke kandidaat stemt elke faculteit nu exact? De meesten zullen de uitslag van het facultair congres bekend maken na de rectorverkiezingen. Wat de kiespersonen evenwel in het stembokje effectief stemmen, zal een goed bewaard geheim blijven.

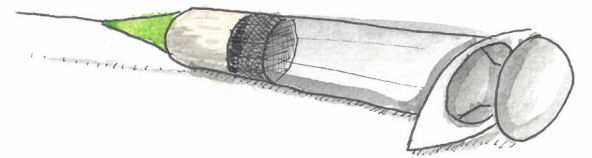
'Als kiespersonen het gevoel hebben dat bepaalde zaken niet worden meegenomen in de discussie, dan kunnen ze van het stemadvies afwijken'

JORIS GEVAERT
STUDENTENRAAD KU LEUVEN

DOSSIER DRUGS

VERVOLG VOORPAGINA

55 procent ondervraagde studenten heeft ooit al eens drugs gebruikt

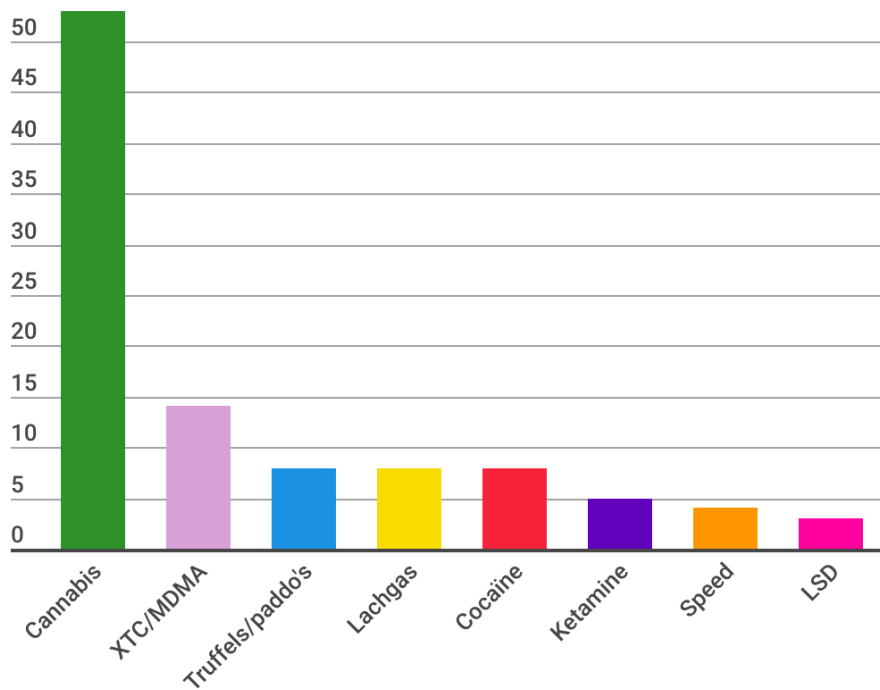
Cannabis blijkt uit de bevraging de populairste drug waar 53 procent van de bevrageerde studenten aangaf het op z'n minst eenmaal te hebben gebruikt.

Maar ook andere drugs zijn in trek. Maar liefst 14% geeft aan minstens een keer xtc of MDMA te hebben gebruikt, 8% truffels of paddo's, cocaïne of lachgas.

In de marge vinden we ketamine (5%), speed (4%) en LSD (3%). In 2013 voerde VAD - het Vlaams expertisecentrum voor alcohol, illegale drugs, psychoactieve medicatie, gokken en gamen - en Vlaamse instellingen van hoger onderwijs een statistisch onderzoek uit naar alcohol en druggebruik bij studenten. In vergelijking met het onderzoek, 'In hogere sferen?', ligt het ooit-gebruik van Vlaamse studenten voor cannabis iets lager, namelijk vier op de tien. Wat betreft xtc, cocaïne en speed (amfetamines), ligt het ooit-gebruik ook lager. Voor xtc is dat 5,5%, voor cocaïne is dat 4% en voor amfetamines is dat 4,2%.

Waar winkelen

75% geeft aan dat ze aan de drugs raakte door een vriend, zonder te kopen. 31,2% koopt het bij een vriend en 16,9 %

heeft een vaste dealer zonder vriendschappelijke banden. Maar slechts 11,7 procent geeft meer dan 20 euro per maand uit aan drugs.

De grootste leeftijdsgroep van de studenten die de bevraging invulden zijn tussen de 20 en de 22 jaar oud (43,4%), de tweede grootste groep zijn de 22 tot 24-jarigen (33,4%). Van de groep studenten die ooit drugs gebruikten, was 39,3% tussen de 16 en 18 jaar oud toen ze voor het eerst drugs gebruikten.

Slechts 12,3% was ouder dan twintig toen ze voor het eerst drugs testten.

Op de vraag hoe ze tegenover de legalisering van softdrugs als cannabis staan, uitte 55,4% zich positief. 22,2% reageerde negatief op de vraag en 21,2% sprak zich er niet over uit en repondeerde neutraal.

Bij de reacties maken velen de vergelijking met andere landen zoals de Verenigde Staten waar ze de argumenten aanhalen dat het goed is voor de staatskas, dat drugs gecontroleerd kunnen worden, zowel op gebruik als de THC-waarde in cannabis - de werkzame stof - die vaak gevaarlijk hoog ligt. (Simon Thys)

Bestrafen om een joint te paffen

DRUGS EN DE WET

Drugs gebruiken brengt risico's met zich mee, want het is illegaal. De politie van Leuven zet in om de drugcultuur tegen te gaan. Al lijkt dat niet altijd voldoende.

Leuven staat niet bepaald bekend om zijn buitensporige drugcultuur, zeker in vergelijking met bijvoorbeeld Antwerpen, dat de dubieuze eer heeft de *cocaine capital of Europe* te zijn. Toch is ook Leuven allesbehalve drugsvrij - in 2016 werden er door de politie 1184 drugsfeiten geregistreerd. In 2015 waren dat er nog onder de 1000. Het gaat dan vooral om wederrechtelijk bezit van verdovende middelen.

Het drugsteam van Politie Leuven bestaat uit 8 agenten. Naast drugscontroles in schoolomgevingen en gevangnissen, schakelt de politie ook zogenaamde nightvision-ploegen in, agenten die zich gekleed in burger mengen in het nachtleven om op te treden tegen druggerelateerde overlast. Er is zelfs een Leuvense drugshond, genaamd Joy, die in 2016 samen met zijn baasje 288 zoekingen uitvoerde.

De Leuvense procureur Marie-Paule Vanlangenhoven stelt dat

'wanneer drugs gepaard gaan met bepaalde bezwarende omstandigheden, zoals de omgeving van scholen, in gevangnissen, parken, in aanwezigheid van minderjarigen, dan gebeurt er toch altijd iets. Ook bij minimale hoeveelheden wordt toch verplicht om de hulpverlening op te starten.'

Maar dan moet de zaak eerst al voor het parket komen. Een proces-verbaal gaat niet noodzakelijk naar het parket. Als een politie een student aantreft met minder dan een gram cannabis en/of een plant, dan wordt er een vereenvoudigd proces-verbaal of een vpv opgemaakt. Dat blijft eigenlijk gewoon bij de politie. Het is pas wanneer de persoon voor de derde keer een vpv krijgt dat alles wordt doorgestuurd naar het parket.

Facebookgesprekken

In 2016 werden 131 dealers betrapt. In totaal werden meer dan 5 kilogram marihuana, ongeveer 400 xtc-pillen en 600 gram amfetamines in beslag genomen. Buiten een bescheiden cannabishandel is er dus, tenminste wat betreft de geregistreerde feiten, geen omvangrijke drugsmarkt. Een kleine dealer getuigt in een interview (pagina 6) over

de aankoop van een zak van een honderdtal xtc-pillen. Een vierde dus van de jaarvangst van de politie.

Yves*, een student uit Leuven, werd vorig jaar opgeroepen door de politie. Hij moest gaan getuigen tegen een dealer. 'De politie had al mijn Facebookgesprekken met hem afgedrukt. Daarin stond ook dat het vaak om acht gram wiet ging', aldus Yves. 'Tegen mij werd niets gedaan. Toen ik vroeg wat er met de dealer ging gebeuren, zei de politie dat die dealer waarschijnlijk meer verdiende dan hijzelf en dat hij de boete zal betalen en hoogstwaarschijnlijk terug zal dealen.' Het is dweilen met de kraan open.

Dit gaat dan om het bezit en het dealen van cannabis. Maar wat wordt er gedaan als je gepakt wordt met harddrugs? 'We maken een onderscheid tussen cocaïne, GHB, xtc en speed. Het bezit wordt meestal geregeld met een fikse minnelijke schikking', aldus de procureur. 'Als we zien dat dat niet werkt dan gaan we een strafbemiddeling toepassen. Dat wil zeggen dat je gedurende zes maanden maatregelen opgelegd krijgt door het parket. Wanneer het gaat om grote hoeveelheden of om verkoop van die drugs, gaan we naar de rechtbank en dan worden de traditionele gevangenisstraffen en geldboetes gevraagd.' (Arthur Goemans, Simon Thys, Alexander Delpoort)

*Yves is een gefingeerde naam.

xtc of MDMA

MDMA is de naam van de werkzame stof in xtc. MDMA of MD komt voor in kristalvorm en wordt vaak 'gedipt', dit is een sleutel of een vinger in de MDMA stoppen zodat het blijft kleven en vervolgens zuigt je erop. xtc is MDMA in pilvorm.

Gebruikers voelen zich opgewekt, gelukkig, verliefd. Ze praten dan veel, zijn open en hebben voornamelijk nood aan contact. MDMA of xtc wordt veelal gebruikt tijdens het uitgaan. De effecten duren 5 à 6 uur.

De risico's zijn oververhitting, schade aan het gebit vanwege knarsende tanden en bij sommigen depressieve gevoelens of angstig zijn.

Cocaïne

Ook wel coke of sos genoemd is een oppeppende drug die wordt gewonnen uit de chemische behandeling van de bladeren van een cocastruik. Cocaïne komt voor in fijn kristalachtig wit poeder.

De effecten van cocaïne zorgen voor meer energie, zelfvertrouwen en euforie. Cocaïnegebruik kan leiden tot roekeloosheid en uitputting, doordat men geen vermoeidheid noch honger of dorst voelt. Op lange termijn kan cocaïne leiden tot angsten en waanvoorstellingen, agressie, rusteloosheid, en op lichamenlijk vlak hartritmestoornissen en neusbloedingen.

Ketamine

Ketamine - of simpelweg ket - is een drug die meestal gesnoven wordt. Ketamine werd oorspronkelijk gebruikt in de dierengeneeskunde.

Het is een dissociatief tripmiddel in hoge dosering; de gebruiker kan dus een scheiding tussen lichaam en geest ervaren. In lichte doseringen is het opwekkend.

Tot de risico's behoren ongelukken omdat je verdoofd bent, bewusteloosheid, angst en desoriëntatie.

Truffels of paddo's

Paddo's zijn paddenstoelen met een psychedelische werking, truffels zijn dan weer truffels met een psychedelische werking. De actieve stoffen zijn psilocybine en psilocine. Truffels worden in Nederland in smartshops verkocht.

De positieve effecten zijn de versterking van zintuigen en gevoelens, opgewektheid, het vervormen van voorwerpen en hallucineren. De negatieve effecten zijn misselijkheid of je kan een *bad trip* hebben - wat angstige of vervelende gevoelens zijn omdat de trip bijvoorbeeld harder was dan verwacht.

Speed

Speed is de naam voor amfetamine. Het is een poeder dat gesnoven of ingeslikt wordt.

Speed zorgt voor energieke gevoelens, zelfverzekerdheid. Je wordt er vrolijk en alert van. Maar speed zorgt ook voor hoofdpijn, agressie, duizeligheid, hartkloppingen...

Lachgas

Lachgas oftewel distikstofmonoxide voor de dokters, wordt soms gebruikt als verdoving voor operaties. Al is er een essentieel verschil en dat is dat het voor de geneeskunde wordt gemengd met zuurstof.

Voor het gebruik wordt een lachgaspatroon in een ballon afgelaten en de inhoud van die ballon wordt dan in- en uitgeademd.

Je voelt je opgewekt, vrolijk, warm en geluid kan anders klinken. Naast de plezierige effecten kan je ook misselijk, duizelig en onrustig of angstig worden.

LSD

LSD is een zeer sterk psychedelisch middel. Het wordt meestal verkocht in de vorm van een zegel waar LSD is opgedruppeld. Die zegel wordt dan in de mond gelegd. LSD komt ook voor in kleine tabletjes van enkele millimeters.

De gewenste effecten zijn een euforisch gevoel, veel gedachten en gevoelens ervaren waarvan je je normaal niet bewust bent en de zintuigen worden anders en kunnen overlopen in elkaar. De niet-gewenste effecten zijn paniek, angst, psychoses, het verlies van het gevoel van je persoonlijkheid en het versterken van negatieve gevoelens.

'Dealen in Leuven is

Interview met een dealer

Drugs moeten ergens vandaan komen, daarom zijn er dealers. 'Ik ben niet echt een standaard dealer. Ik koop aan voor mijn vrienden, maar dat is ook met een korrel zout te nemen.'

Tekst Simon Thys

Beeld Martijn Stoop en Bart Heleven

een gat in de markt'

We ontmoeten Joris* op de Oude Markt. Gezellige kerel, een doodnormale student, al verkoopt hij illegale middelen.

'Het is allemaal begonnen vorig jaar op een festival. Een vriend van een vriendin van mij is een echte dealer. Ik ben daar pillen gaan kopen voor alle vrienden; maar die gaf me wat gratis mee omdat ik daar zoveel kocht. Die gratis pillen heb ik dan verkocht. Dat was de eerste keer en ik ben naar huis gegaan met ongeveer 130 euro.'

'Daarna had ik eens wat geld en had ik een zak gekocht met wat *bollen* (xtc-pillen, red.). Dat was snel verkocht en zo ben ik daar ingerold. Ik ben dat blijven doen en groter gegaan, naar af en toe een zak van een honderdtal pillen. Dat dan weer verkocht. Het gaat vrij snel.'

Deal je dan vooral tijdens het uitgaan?

Joris: 'Als ik uitga, neem ik ongeveer tien pillen mee omdat ik weet dat ik daar toch vanaf raak daar. Maar ik probeer daar niet mee te koop te lopen. Maar soms mislukt dat als ik te *scheil* ben.'

'Ik weet altijd wel aan wie ik verkoop, het is niet zo dat ik met wildvreemden afspreek.'

Da's maffia

Is het niet lastig om daar altijd mee bezig te zijn?

'Ik ben het ook wel wat beu aan het worden. Ik was gewoon begonnen om mezelf te voorzien, maar dan met wat meer te kopen voor de vrienden ook. Met de *p'kes* (xtc-pillen, red.) is het risico ook groter. En ik steek daar wel wat tijd in.'

'Het is ook lastig dat iedereen altijd naar jou moet komen.'

Ik was er onlangs over aan het denken om te stoppen, maar ja, hoe haal ik dan zelf? Ik wil hier gewoon weer een kleine voorraad drugs hebben liggen voor mezelf, zonder dat iedereen me er voortdurend om vraagt.'

Hoe kom je bij die dealers in het groot?

'Ik heb er een paar vaste. Eén heb ik leren kennen op dat festival. Super vriendelijke kerel, die regelt altijd alles goed en kan veel fiksen. Dan heb ik er eentje in Mechelen die ik in Leuven tijdens het uitgaan heb leren kennen. Daar ga ik morgen naartoe, maar dat doe ik niet zo graag. Ik vind dat wat 'nen Johnny'. Maar ja, wanneer de nood het hoogst is. (lacht)'

Voel je je ook verantwoordelijk aan wie je verkoopt?

'Ik merk dat veel vrienden te veel drugs nemen. Het is echt normaal geworden en sommigen zitten dat nu op de stomste feestjes te pakken. Ik zeg dan: 'Stop daarmee, da's toch de moeite niet?' Die kunnen precies niet meer zonder. Ik voel me daar wel wat verantwoordelijk voor. Ik moet eerlijk zeggen, ik heb ook een periode gehad dat ik echt vaak nam. Nu ben ik wel goed geminderd.'

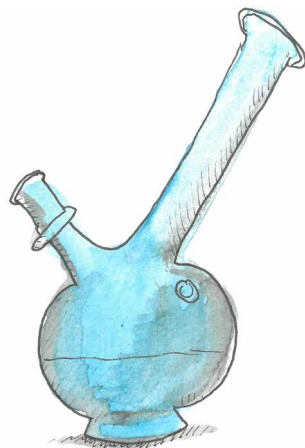
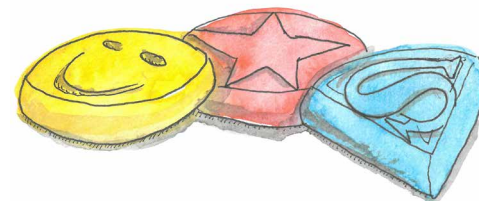
Is er in Leuven veel vraag naar?

'Dealen in Leuven is een gat in de markt. Ik heb gemerkt dat er hier

precies niet zoveel dealers rondlopen. Wiet-dealers vind je overal, maar een stad als Antwerpen en Limburg zitten echt vol drugsdealers. Da's daar maffia, hé. In Leuven denk ik niet dat er veel zijn. Die dealers komen meestal van andere steden en die komen dan eventjes in Leuven verkopen, denk ik, tijdens het feesten.'

'Die dealen gewoon waar ze wonen, maar als ze ergens anders zijn, verkopen die ook gewoon omdat ze er toch munt uit kunnen slaan. Als je het risico wilt nemen en je gaat op een donderdagavond uit, dan kan je belachelijk veel geld verdienen. Daar verkoop je makkelijk 25 pillen op een avond. Maar gepakt worden, dat is het ook allemaal niet waard.'

*Joris is een gefingeerde naam.

'Ik merk dat veel vrienden te veel drugs nemen'

SPLINTER

Decriminaliseren in plaats van demoniseren

U bent een kettingroker? De gevangenis in! U hebt een alcoholprobleem? Achter de tralies! Een absurde situatie? Natuurlijk, want een roker en een drinker sluit je niet op.

Iemand die een heroïneverslaving heeft of in de weekenden de benen gaat strekken met cocaïne of xtc in z'n lichaam, bestraffen we graag. Waarom? 'Da's wel den drugs hé.'

Iemand die drugs gebruikt – en bijgevolg dus ook kleine hoeveelheden bezit – pleegt een misdrijf. In plaats van verslavingen aan allerhande drugs te stigmatiseren en te behandelen als een misdrijf, moeten we het over een andere boeg gooien: bekijk het vooral als een gezondheidsprobleem. In plaats van gebruikers te bestraffen, help ze en verwijs ze door.

Daarom: decriminaliseer alle drugs wat betreft gebruik en gebruikersbezit. Dat is overigens wat er al wordt gedaan met cannabis. Het bezitten en het telen is strafbaar, maar cannabisgebruik krijgt een lage vervolgprioriteit. Wat er in de praktijk dus op neerkomt dat mensen thuis rustig een joint mogen roken.

In de jaren 80 en 90 verkeerde Portugal in een drugs crisis, voornamelijk met betrekking tot heroïne. In 2001 decriminaliseerde het land alle drugs. Wat bleek? Niet iedereen ging massaal recreationeel drugs gebruiken om een verslaafde te worden.

De drugsgerelateerde sterftecijfers zijn vandaag drie inwoners per miljoen in Portugal. In Nederland is het 10 per miljoen en in Groot-Brittannië zelfs 44,6 per miljoen.

Ook het aantal nieuwe hiv-infecties door besmette naalden daalde drastisch. In 2000 ging het nog om 52 procent van alle nieuwe gevallen. In 2009 was dat nog maar 16%. Het aantal mensen dat hulp vraagt bij het bedwingen van hun drugsverslaving is daarentegen verdubbeld.

In vergelijking met andere lidstaten van de Europese Unie doet Portugal het indrukwekkend goed. Sinds de decriminalisatie heeft Portugal het laagste aantal levenslange cannabisgebruikers in de EU, namelijk 10%. Ter vergelijking: proportioneel hebben meer Amerikanen cocaïne gebruikt dan Portugezen cannabis. Decriminaliseren neemt gebruikers dus niet alleen uit de criminaliteit, het zorgt ook nog voor een gezondere maatschappij.

Ook Zeid Ra'ad Al Hussein, hoge Commissaris voor de Mensenrechten van de Verenigde Naties, stelde tijdens een speech: 'Mensen verliezen niet hun mensenrechten omdat ze drugs gebruiken'. In die inleidende toespraak vroeg hij de lidstaten een decriminalisatie te laten overwegen voor persoonlijk bezit en gebruik van drugs.

Ook bij het schrijven van de artikels rond drugs in deze *Veto* is het duidelijk in welke taboesfeer drugs hangen. Preventie en sensibilisering rond alcohol is niet weg te denken, voor drugs is het slechts een droom. Studenten en inwoners van de stad Leuven zouden er baat bij hebben. Want zoals een getuige in deze krant zegt: 'Geen enkele verslaafde mens heeft ervoor gekozen.'

In plaats van te demoniseren, laten we decriminaliseren.

Simon Thys

De Splinter bevat de mening van de auteur. Ze bevat niet de mening van de redactie.

Sensibilisering en preventie rond drugs blijven uit

In Leuven zijn er verschillende plekken waar je terecht kunt met drugsproblematiek. Dan nog zijn preventie en acties tegen drugsgebruik vrijwel onbestaande.

Tekst Simon Thys
Beeld Martijn Stoop

Voor Hans De Mey, die succesvol afkickte, was het bezoek aan de ontwenningkliniek 'geweldig.' De informatie en de ontmoetingen met anderen hebben hem enorm geholpen. Toch is informatie over drugs een pijnpunt in onze samenleving. Terwijl er wat alcohol betreft veel aan preventie en bewustmaking wordt gedaan, blijven campagnes rond drugsgebruik uit.

Voor alcohol

'Sensibilisering blijft nodig. Het is een breed maatschappelijk debat dat gevoerd moet worden', stelt Dirk Monsieur, coördinator van psychologen en psychiaters van het Studentengezondheidscentrum. Ook de politie doet weinig aan bewustmaking rond drugs. Voor studenten voorziet de Preventiedienst jaarlijks een infostand tijdens het Studentenwelkom, naast info over alcohol geven ze daar ook wat informatie over cannabis. Andere drugs blijven buiten beeld. 'Wel kunnen organisatoren van evenementen informatie krijgen of materiaal uitleenen rond preventie van alcohol en andere drugs. Op aanvraag kan de Preventiedienst ook een infostand voorzien', vertelt Daniëlla Descamps van de Preventiedienst van de Leuvense politie.

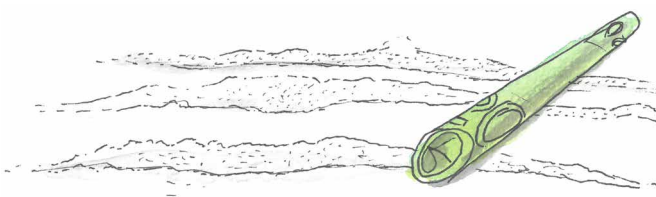
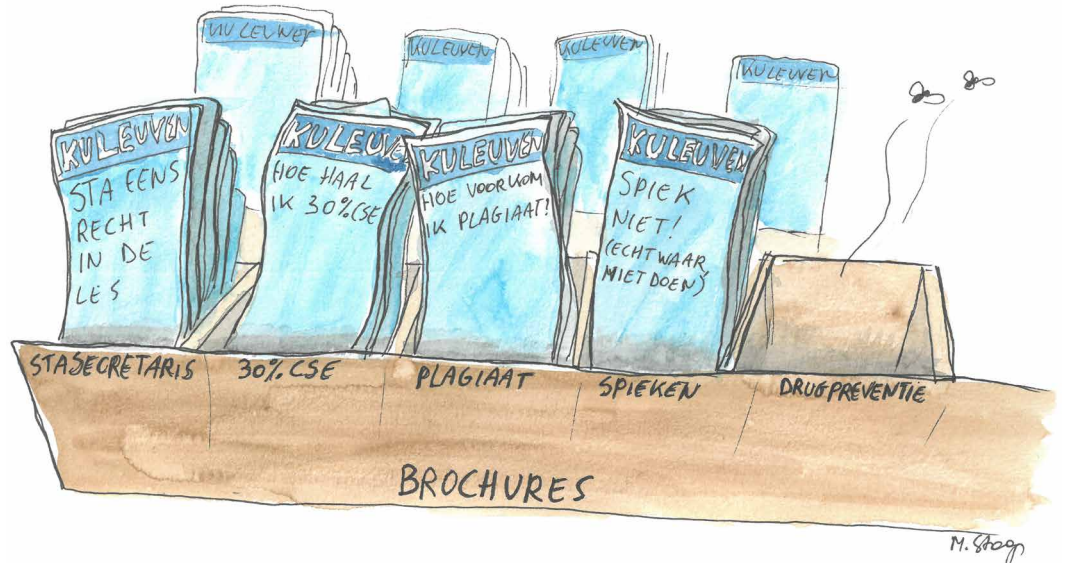
'We weten dat mensen met verslavingsproblemen moeilijker tot de hulpverlening komen', aldus Monsieur. 'Dat is een alge-

meen gegeven dat niet enkel hier is maar overal. Dat geldt zowel voor alcoholverslaafden als voor drugsverslaafden.'

Het Studentengezondheidscentrum doet voornamelijk aan *screening* en vroege interventie. De meeste studenten komen niet zelf met de vraag of ze een alcohol- of drugsprobleem hebben. 'Als ze bijvoorbeeld langskomen voor een verkoudheid, dan stellen we toch standaard een aantal vragen zoals 'rook

'Als men ziet dat het probleem aanhoudt, dan worden ze doorverwezen. Voor drugs worden ze doorverwezen naar ontwenningklinieken zoals Het Veerhuis hier in Leuven.'

Het Veerhuis-Siddhartha organiseert laagdrempelige drugshulpverlening in verschillende centra in Vlaams-Brabant, waaronder in de Maria-Theresiastraat in Leuven. Naast hulpverlening bieden ze een 'spuitenruil' aan, waar oude spuiten kunnen worden omgeruild voor propere. Op die manier daalt het besmettingsgevaar bij injecterende

'We weten dat mensen met verslavingsproblemen wat moeilijker tot de hulpverlening komen'

DIRK MONSIEUR
COÖRDINATOR VAN PSYCHOLOGEN EN PSYCHIATERS VAN
HET STUDENTENGEZONDHEIDSCENTRUM

je, 'hoeveel alcohol drink je, hoeveel drugs gebruik je.' De feedback noemen we vroege interventie als dat boven de richtlijnen zit van het aangeradene. We geven hen ook de eventuele consequenties mee die voor de patiënt zelf relevant zijn', aldus Monsieur.

gebruikers.

Ook het Centrum Geestelijke Gezondheidszorg (CGG) houdt zich bezig met preventie en hulpverlening voor drugsgebruik. Ze geven gerichte informatie en advies over aanpak, doorverwijzing, hulpverlening, materialen, producten en wetgeving.

Getuigenis van een ex-verslaafde

'Je denkt: ik heb geen probleem, de wereld heeft een probleem'

Hans De Mey gebruikte dertien jaar drugs. Nu is hij al acht jaar succesvol afgekickt en studeert hij filosofie. Het verhaal dat iedereen kan overkomen.

Tekst Simon Thys

'Mijn drugsgebruik begon toen ik dertien jaar oud was, dan heb ik voor het eerst een trek van een joint gedaan. En dat bleef een lange tijd zo: sporadisch om de paar maanden eens een trek van een joint.'

'Toen ik vijftien was, zat ik op internaat en was er een cultuur dat we dat met vrienden deden. Mijn eerste contacten met drugs gingen gepaard met de eerste contacten met vriendschap. De associatie van leuke dingen met drugs was heel snel gelegd.'

'Ik ben dan meer en meer beginnen smoren. Ik had op een bepaald moment een vriendin en toen dat dan gedaan was, deed dat iets met me. Ik ben dan echt veel beginnen smoren. Tien joints per dag, maar op de duur voel je dat niet meer zo hard en dan ga je naar 15, 20 joints per dag. Eens je daar bent, is het heel moeilijk.'

Thrashavonden

'Op een gegeven moment zijn er andere middelen bijgekomen. Toen begon het uitgaan op xtc. We hebben een periode gehad dat we speed pakten, coke, LSD, paddo's, ketamine – korte periode even gedaan, een vettig middel trou-

wens. Je begint de mentaliteit te krijgen dat je alles pakt wat je vast kan krijgen. Je gaat op zoek naar steeds meer en steeds harder. Een deel kan je te rugvoeren naar het zoeken naar een kick, maar het is meer een levensstijl geworden en je identiteit hangt daarmee samen.'

'Ik heb dan uiteindelijk besloten dat ik ermee moest stoppen. Dat is een lang beslissingsproces. Je weet dat het een probleem is, als je je niet amuseert als je een dag geen drugs hebt. Dat waren onze bewuste *trashavonden* als we niets konden fiksken. Dan gingen we vuilnisbakken kapot stampen, puur onze frustraties die eruit moesten. We wisten wel dat er een probleem was.'

'Je zit vast in dat narratief waar je zegt: ik heb geen probleem, de wereld heeft een probleem met mijn gebruik. En als de wereld even zou chillen, zouden al mijn problemen zijn opgelost. En je gelooft dat echt. Ik heb lang gedacht: ik gebruik drugs omdat mijn leven kut is en als mijn problemen opgelost zouden worden, dan zal mijn gebruik ook wel minderen.'

Hans is dan op eigen houtje gestopt met alle harddrugs. 'Maar met wiet kon ik niet stoppen. Er zit een soort van schaamte in, omdat het moeilijk is om daar erkenning voor te krijgen. Als ik zeg dat ik een ex-verslaafde ben, heeft dat een bepaald

gewicht. Als mensen dan wiet op die lijst zien staan, denken ze dat ik niet belachelijk moet doen. Dat wordt erg onderschat.'

Drugs falen

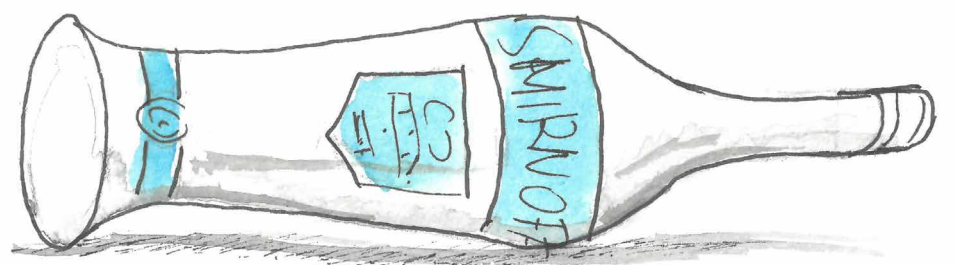
'In mijn ergste periode heb ik voor een jaar op een klein kot samengewoond met een vriend. Ik sliep gedurende acht maanden op de grond. We werden wakker om 17 uur, zetten de TV op, playstation aan en we deden niets anders dan smoren en gamen.'

'Maar ook drugs beginnen te falen. Dan wordt het geen roes meer maar een alternatieve staat van zijn. Dat wordt zo normaal. Op een gegeven moment besepte ik dat het een half jaar geleden was dat ik nog eens gelachen had. Ik had geen boek meer gelezen, geen artikels, ik had zes maanden het nieuws niet gezien. Zes maanden nul beseft van wat er in de wereld gebeurd is. Absurd hoeveel je wilt opgeven om onder invloed te zijn. Daarbovenop kreeg ik ook nog paniekaanvallen.'

'Dan ben ik bij de broeders Alexianen in Boechout gegaan. Dat was geweldig. Dat is heel raar om positief te praten over je afkickervaring. Dat is zwaar en kut. Je wordt enorm getriggerd door heel veel situaties: contacten met vrienden, een reportage op TV over cannabis... Maar ik heb daar mezelf weer ontdekt.'

'Na een maand of twee ben ik buiten gekomen. Ik ben er dan een korte periode van afgebleven, maar dan ben ik jammer genoeg terug hervallen. Dan heb ik een week *gesmoord*. Mijn herval heeft me ergens deugd gedaan, omdat dat mij sterk uit mijn geromantiseerd beeld heeft gehaald. Vanaf het moment dat ik *stoned* was, voelde ik zoveel spijt. Maar toen ben ik zelfstandig gestopt. Tot de dag van vandaag.'

Het informatieve over hoe drugs en verslaving werken, de confrontatie met anderen en zijn herval hebben Hans geholpen. Hij heeft geen middelbaar diploma en stopte met school op zijn achttiende na een paar keer te zijn blijven zitten. Nu studeert hij succesvol filosofie aan de KU Leuven.

Illustraties Celine Vandeweghe, Michiel van Boxel, Nero Vanbiervliet en Martijn Stoop
Foto Anneleen van Kuyck

'Op het internet krijg je te maken met mensen die maar één doel voor ogen hebben: jou neerhalen'

Studeren is geen luchtige bezigheid. Een eigen onderneming oprichten of opiniestukken voor *De Morgen* schrijven ook niet. Toch doet Yasmien Naciri het met een glimlach.

Tekst Eva Sevrin en Katrien Dreesen
Beeld Jef Cauwenberghs

Interview met Yasmien Naciri

Ook al is ze nog maar 25, Yasmien Naciri weet wat ze wil. In *De Morgen* deelt ze als eerste Belgische columnist met een hoofddoek om de twee weken haar mening. Dat die mening vaak voor opschudding zorgt, is een *understatement*. Daar trekt ze zich niets van aan, integendeel: ook op Twitter is Yasmien niet bang om van zich te laten horen. Haar betrokkenheid reikt verder dan bij sociale media. Zo richtte ze twee vzw's op. Enerzijds stampte ze Amana uit de grond, een vzw die niet alleen mensen in Marokko helpt, maar ook hier in België. Anderzijds opende Yasmien de deuren van Fleks, een jeugdhuis dat jongeren een platform biedt om te ondernemen in de brede zin van het woord. Dit gaat van projecten opstarten tot het uiten van hun artistieke talenten. Daarnaast is Yasmien nog volop bezig met haar Master Meertalige Communicatie aan de Universiteit Antwerpen.

Als je zoveel dingen combineert, waar haal je dan je energie uit?

Yasmien Naciri: 'Ik heb heel weinig vrienden (*lacht*). Er zijn mensen die graag eens in de zetel zitten of met vrienden weggaan, maar ik heb die behoeftes niet echt. Ik haal meer voldoening uit andere zaken.'

'Wat niet wegneemt dat ik ook afspreek met vriendinnen, maar dan doe ik dat tijdens mijn pauzes. Voor de rest plan ik al mijn bezigheden in mijn agenda. Ik zit niet graag stil. Als ik stil zit, heb ik het gevoel dat

ik iets mis en dat ik mijn tijd aan het verspillen ben.'

Waar komt die ongelooflijke maatschappelijke betrokkenheid vandaan?

'Ik heb die drang al van kinds af aan: Dat ik iets wil doen, iets wil betekenen en iets wil veranderen. Het klinkt echt onnozel (*lacht*), maar ik heb heel veel superheldenfilms gezien. Je hebt geen superkrachten natuurlijk, maar dat betekent niet dat je niets kunt veranderen.'

'Ook mijn achtergrond zal er iets mee te maken hebben. Ik ben de eerste uit ons gezin die verder studeert. Mijn ouders zijn niet hoogopgeleid. Ik wou zelf zoveel doen, maar er waren zoveel obstakels. Je krijgt in die positie niet veel ondersteuning.'

'Thuis hebben wij ook armoede gekend. Dus ik weet hoe het voelt. Dat heeft mij ook wel een beetje gepusht om anderen te helpen die iets gelijkaardigs hebben ervaren. Sommigen hebben het ook veel erger uiteraard. Wij hadden nog steeds een dak boven ons hoofd.'

Hoe heb je zelf de drempels overwonnen?

'Grotendeels door mijn opa, die overleden is. Ik had een zeer goede band met hem en hij moedigde me steeds aan om ervoor te

gaan. Hij is overleden toen ik dertien was, dus dat is al wel een tijdje, maar toch is dat altijd blijven spelen in mijn hoofd.'

'Daarnaast had ik altijd geweldige leerkrachten. Ik denk dat ik daar echt veel geluk mee heb gehad, veel jongeren met een migratieachtergrond hebben daar slechte ervaringen mee. Want als dat niet het geval was, was ik sowieso gedemotiveerd geraakt.'

Nu werd ik omringd door mensen die echt zeiden dat ik dingen kon verwezenlijken, in plaats van het omgekeerde. Dat zorgt ervoor dat je ook in jezelf durft te geloven.'

Op het nieuws stellen zowel jouw rector, Van Goethem, en de

onze de laatste tijd dat ze jongeren met een migratieachtergrond meer naar de universiteit willen trekken. Wat vind je daarvan?

'Ik heb wel een paar simplistische voorbeelden gelezen, zoals halalmaaltijden aanbieden. Je gaat mensen niet aantrekken door eten aan te bieden. Het probleem zit veel dieper.'

'Het lerarenkorps, zowel op secundair als op hoger niveau, is heel belangrijk. Ik heb één keer les gehad van een moslima met een hoofddoek aan de UA (*Universiteit Antwerpen, red.*). Toen dacht ik bij mezelf: 'Wat? Dat gaat?' Dan krijgen mensen het gevoel dat ze hier op hun plaats zitten.'

'Je moet ook met die leerlingen overweg kunnen. Veel van die jongeren hebben problemen thuis of komen uit kansarme gezinnen. Er zijn leerkrachten die niet weten hoe ze moeten reageren op bepaalde situaties.'

'In mijn tijd bijvoorbeeld was de computer net aan het opkomen en niet iedereen had dat thuis. Bijna iedereen ging naar de bibliotheek om af te drukken. Maar je bent afhankelijk van openingsuren en je mocht maar één uur werken.'

'Gelukkig hadden mijn leerkrachten daar wel begrip voor, omdat ze beseften dat ik thuis geen computer of printer had.'

'Je gaat mensen niet aantrekken door eten aan te bieden. Het probleem zit veel dieper'

'Ik heb veel superheldenfilms gezien. Je hebt geen superkrachten natuurlijk, maar dat betekent niet dat je niets kan veranderen'

Motivatie

Je bent de eerste persoon met een hoofddoek die opiniestukken schrijft voor 'De Morgen'. Hoe belangrijk is representatie en de functie van rolmodel voor jou?

'Toen ik bij *De Morgen* aan de slag ging, zeiden ze me dat ik de eerste opiniemaker was met een hoofddoek. 'What's the big deal?' dacht ik toen. Ik ben toch ook maar een mens, waarom is mijn hoofddoek weer het belangrijkste?'

'Nu besef ik wél dat dat heel belangrijk is. Ik krijg heel veel mails van meisjes die vragen hoe ik hier geraakt ben, hoe ik mijn taal verbeter, hoe ik zo goed heb leren schrijven.'

'Soms krijg ik zelfs de vraag of ik opstellen wil verbeteren. Dan besef ik wel dat ik veel jongeren motiveer. Dat is logisch, want dat motiveerde mij ook. Daarom is representativiteit enorm belangrijk.' Ik heb op de cover van *Flair* gestaan. Toen kwamen dezelfde reacties: het motiveert jongeren. Het geeft hen het gevoel dat ze iets kunnen bereiken als ze zichzelf daar volledig voor inzetten.'

'Er is een heel lange periode geweest dat ze het gevoel hadden dat de deur toch gesloten ging worden, ook al zetten ze zich in. Dat was dan grotendeels te wijten aan het feit dat er ook geen voorbeeldfiguren waren. Je mag het belang van representativiteit niet onderschatten.'

Een pioniersfunctie bezorgt je niet alleen positieve reacties. Op sociale media moet je ook heel wat heftige beschuldigingen slikken. Hoe ga je daar mee om?

'Even voor de duidelijkheid: die reacties kreeg ik ook al voor mijn opiniestukken bij *De Morgen*. Ik denk dat mijn hoofddoek dat grotendeels uitlokt, dat werkt echt als een rode lap op een stier.'

'Om eerlijk te zijn, in het begin ging ik echt wel in dialoog. Ik heb dat ook van thuis meegekregen: als je te maken krijgt met racisme, ga de dialoog aan. Toon het goede voorbeeld en die persoon zal wel veranderen. Maar via het internet is het een totaal ander verhaal. Je krijgt te maken met mensen die maar één doel voor ogen hebben: jou neerhalen omdat je een bepaalde mening vertolkt.'

'Ik was naïef, ik ging met hen in discussie, maar toen kwam ik op een punt waarop ik beseftte dat ze eigenlijk geen argumenten gebruiken. Dus ik heb de klik gemaakt dat als ze een dialoog willen, dat het dan *face to face* zal moeten. Al helemaal niet met anonieme mensen.'

'Ik krijg ook heel wat bedreigingen uit het niets. Nu blokkeer ik die anonieme berichten.'

Beerput Facebook

Maar je zit dus niet op Facebook de comment section te herladen om te kijken wat mensen allemaal zeggen?

'Dat is echt een beerput. Ik heb een tijdje geleden een column geschreven voor vrouwendag. Op Facebook waren er misschien 300 reacties. Allemaal gingen ze over mij en ik ben ze allemaal afgegaan.'

'Ik heb op Twitter zitten roepen: 'Hoe kan dat nu?' Ik schrijf iets over vrouwenrechten, over vrouwen die verplicht worden om zich op een bepaalde manier te kleden of die verplicht worden om hun hoofddoek af te doen, die verplicht worden om hakken te dragen op het werk.'

'Ik heb verschillende voorbeelden aangehaald, om maar aan te tonen dat vrouwenrechten heel belangrijk zijn en dat de keuzevrijheid van die vrouwen gerespecteerd moet worden, ook al druist die in tegen jouw waarden. Ook al wil een vrouw naakt rondlopen, het is niet jouw lichaam, dus je hebt niets te zeggen.'

'Niemand gaf een moer om wat er in stond. Plots ging het zelfs over Saudi-Arabië en Iran. Wat de link met mij betreft, ik heb geen idee. Vaak ook onbeschofte reacties, zoals 'hoer' en van die zaken. Ik durf het zelfs niet luidop uit te spreken. Dat doe ik absoluut nooit meer.'

'Altijd als mijn column verschijnt, trek ik mezelf nu even terug. Het is heel erg soms. Ik zou liegen als ik zou zeggen dat het me

allemaal niet raakte. Natuurlijk kruipt dat onder je huid. Ik heb gewoon een soort *switch* van onverschilligheid gemaakt.'

Wat zou je zeggen tegen jongeren die dat als het meest angstaanjagende zien en liever stil blijven?

'Ik heb maar één boodschap: steun de slachtoffers. Stuur hen een lief berichtje of reageer op die berichten. Anonieme accounts moet je negeren, maar als het echt namen zijn van echte mensen, dan mag je er gerust op reageren en zeggen dat je het walgelijk vindt.'

'Puur en alleen om ervoor te zorgen dat het slachtoffer beseft dat hij er niet alleen voor staat en dat hij beseft dat er mensen zijn die hem steunen. Ik ga heel eerlijk toegeven dat dat ook hetgeen is dat mij steunt na al die reacties. Dan beseft ik dat die mensen ook inzien dat dat verkeerd is.'

De KU Leuven is geen baken van diversiteit. Wat kunnen wij, als studenten, doen?

'Ik hoop dat heel veel studenten zonder migratieachtergrond toenadering zoeken. Ik ben opgegroeid in een witte omgeving. Mijn eerste moslimvriendin heb ik leren kennen op mijn twintigste. Hetzelfde geldt voor mijn eerste Marokkaanse vriendin.'

'Reik je arm uit en als ze die grijpen, is dat mooi en als ze die niet grijpen, is dat ook oké, maar dan heb je wel al een mooi gebaar gemaakt. Dat blijft hangen bij studenten.'

'En voor die studenten zelf: laat je vooral niet doen. Je bent misschien één van de enigen, maar beseft wat je kunt betekenen voor heel veel jongeren. Je mag niet onderschatten wat je als pionier kunt bereiken.'

'Dat geldt voor alle kansarme jongeren: vereffen dat pad voor degenen die na je gaan komen. Probeer ervoor te zorgen dat je iets nalaat of dat je mensen meetrekt. Als je die mensen niet meetrekt, dan gaat het nog lang wit blijven.'

'Niemand gaf een moer om wat er in het opiniestuk stond. Plots gaat het dan zelfs over Saudi-Arabië en Iran. Wat de link met mij betreft, ik heb geen idee'

Studentenkoepel stapt niet mee in Identiteitsportfolio

Vrijwilligerswerk laten certificeren door de universiteit? Nee dank u, zeggen onze studentenvertegenwoordigers. Al blijft de dialoog wel constructief.

Tekst Arne Sonck

Het identiteitsportfolio (I-portfolio) is een initiatief van het recent opgerichte Student Career Center, een centrum vanuit de KU Leuven dat carrièremogelijkheden van studenten wil ondersteunen. Het I-portfolio zorgt ervoor dat studenten engagement dat ze buiten de lesuren opnemen ook kunnen laten erkennen in hun diploma, engagement dat enigszins verbonden is aan de KU Leuven weliswaar. Zo moet dit identiteitsportfolio de arbeidskansen vergroten.

De Algemene Vergadering (AV) van de Leuvense studentenkoepel (LOKO), bestaande uit vertegenwoordigers van de studentenkringen, stemde echter op 17 maart om niet deel te nemen aan het I-portfolio. Dat wil zeggen dat vrijwilligers bij LOKO en de leden van de AV hiervoor geen certificaat zullen kunnen aanvragen of krijgen. De studenten hadden namelijk nog enkele bezorgdheden bij het project. Ze kunnen zich niet meteen vinden in het feit dat vrijwilligerswerk gecertificeerd wordt door middel van een getuigschrift. Bovendien hebben ze vragen bij hoe ver de KU Leuven dit moet doortrekken: enkel KU Leuven gerelateerd, of naar alle studentgeoriënteerde organisaties. Ze willen daarom eerst een duidelijk standpunt vormen.

Dat de studentenkoepel niet mee in de boot stapt, is een onverwachte tegenslag voor het project. De koepel gaat wel nog rond de tafel zitten met de projectverantwoordelijke om de dialoog verder te zetten.

Vrijwilligerswerk certificeren

'De AV heeft dit beslist omdat we toch nog wel wat bedenkingen hadden bij het portfolio, en zeer specifiek bij het certificaat dat daarbij komt kijken', vertelt Bram Van Baelen, voorzitter van LOKO. 'Niet iedereen is het erover eens of een universiteit nu ook nog eens vrijwilligerswerk moet gaan certificeren. Bovendien zitten we met nog heel wat vragen over hoe dat precies in elkaar zit. Hoe wil de universiteit hiermee verder gaan, en waar stopt vrijwilligerswerk en begint een taak voor de universiteit dan? En stimuleren we met zo'n portfolio niet teveel cv-jagers?'

Lieze Steensels, projectverantwoordelijke voor het I-portfolio, vindt het spijtig dat LOKO niet mee in het project stapt. 'Maar het I-portfolio is een vrijblijvend aanbod aan de studenten, organisaties en faculteiten van de KU Leuven zijn dus vrij om al dan niet activiteiten toe te voegen aan dit nu al uitgebreide aanbod.'

'Natuurlijk heeft LOKO zijn recht op bezorgdheden. Ik vind het heel goed dat ze kritisch blijven, maar tegelijk ook een open dialoog blijven voeren', vindt Steensels. 'Het beleid heeft er destijds voor gekozen om voor een portfolio met certificaat te gaan. We zien ook in de faculteit Economie en Bedrijfswetenschappen, waar het portfolio al bestaat, dat het daar wel positief onthaald wordt. We hoopten dat het met het I-Portfolio ook het geval zal zijn, eens studenten er gebruik van beginnen maken.'

De studentenkoepel blijft wel een open dialoog voeren. 'Wij zijn zeker niet 100 procent tegen, zeker omdat het interne gedeelte heel goed is: studenten die zo'n portfolio aanmaken, moeten reflecteren over wat ze gedaan hebben en verwezenlijkt hebben aan vrijwilligerswerk in hun studententijd', vult Van Baelen aan. 'Alleen bij wat finaal uit de printer rolt, zitten we nog met wat fundamentele vragen.'

Late standpuntinname

LOKO komt nu pas met een standpunt over het I-Portfolio, terwijl dat reeds begin dit jaar

uitgewerkt werd en al eerder aangekondigd. Volgens Van Baelen gaat het niet om een terugkoppelingsfout vanuit de universiteit. 'Het probleem is dat er in het verleden iets moet misgelopen zijn in de studentenvertegenwoordiging. Dit project is nooit in zijn juiste vorm op de LOKO AV besproken. Daardoor heeft dat lang aangeslept en komen we pas met een eerste standpunt nu het project al op poten staat. Zo krijgt de universiteit wel een beetje het gevoel: 'Komen ze daar nu pas mee af dat ze het toch niet moeten hebben?'. Dat komt niet heel erg professioneel over en is dus wel vervelend.'

'Maar ik denk dat er zeker wel studenten mee in de werkgroepen hebben gezeten, en dat er dus redelijk wat terugkoppeling geweest is. Dus nu zeggen dat we niet gehoord zijn, lijkt me intellectueel oneerlijk', vult Van Baelen aan. 'Wat natuurlijk niet wegneemt dat we nog steeds kunnen laten weten dat we het toch niet helemaal op deze manier zien. Mijn voornaamste zorg, en dat is mijn persoonlijke visie, is dat eens je zo'n portfolio lanceert er geen terugkeren meer is. Eens je die weg bent ingeslagen met vrijwilligerswerk, wordt dat niet zomaar weer afgeschaft', besluit Van Baelen.

Constructieve dialoog

Binnenkort zal de studentenkoepel opnieuw aan tafel gaan zitten met de projectverantwoordelijke. 'We zouden dan graag herbekijken hoe die input vanuit je vrijwilligerswerk, ook in de output, het certificaat zelf, komt, zonder dat daar per se een KU Leuven-stempel op moet', laat Van Baelen weten.

Steensels beaamt dat het belangrijk is om echt nog eens met de studenten aan tafel te gaan zitten. 'Ik denk dat dat dit jaar een stuk minder is geweest. We moeten dus samen kijken wat voor hen de breekpunten zijn en wat ze juist wel positief vinden. Zo vinden ze bijvoorbeeld het reflectie-aspect wel iets heel positiefs aan het portfolio.'

Geen doodslag

Dat de studentenkoepel niet mee in het project stapt, is zeker geen fatale klap voor het I-portfolio. Een heel aantal andere vrijwilligersactiviteiten worden immers wel opgenomen. 'Uiteraard alles wat binnen studentenvoorzieningen aangeboden wordt', laat Steensels weten. 'Dan denk ik aan Residentiebeheer, Omkaderd Wonen, het contactpunt Interculturaliteit, Cel Internationale Studenten, contactpunt Religie en Levensbeschouwing, het Mindmates project, het Student Career Center, UP, de dienst Cultuur, Diversiteit, Duurzaamheid en ook Stura (*StudentenRaad, red.*)'

'Dus er zijn verschillende organisaties binnen de KU Leuven die er wel mee instappen, en daarnaast zijn ook een heel aantal faculteiten mee op de kar gesprongen, zoals Geneeskunde, Sociale Wetenschappen, Letteren, en Architectuur. Vanaf volgend jaar zullen bovendien ook het Hoger Instituut Wijsbegeerte en de Industriële Ingenieurswetenschappen ook activiteiten toevoegen.'

IFTF-RECENSIE: BABYLON

Een vrijblijvende Alice

In de Zwartzusterkapel waagde Babylon zich aan het klassieke tweeluik van Lewis Carroll over de kleine Alice. Hoewel het geen onverdienstelijke poging ondernam, raakte het verstrikt in vele valkuilen.

Tekst Nelis Jespers en Simon Bellens
Beeld Seppe Duwé

In 1887 schreef Nietzsche zijn essay *De Dwaas*, waarin hij zich afvroeg of de westerse cultuur wel klaar was voor de filosofische gevolgen van deze dood van God. Net zoals die dwaas lijkt Alice te zijn: ze valt in een hol, zo diep en lang tot ze geen idee meer heeft van wat boven of onder is. Bij Babylon mondt het uit in de vraag naar wat volgt: blijdschap of verdriet, levensvreugde of depressie. Wat als er niets is en alles is mogelijk?

In het begin krijgen we de vraag, op het einde het antwoord. We zien een decor van klokken en lampen dat de sfeer waarin we ons bevinden precies tot uitdrukking brengt, we zien een man en een oudere man. Het bleek het opzet van Babylon om het verhaal van Alice op eenvoudige, maar doeltreffende wijze te vertellen. Regisseuse Liesa Van Dyck weet wat ze wil.

Een afstandelijk publiek

Lewis Carroll schreef zijn verhalen voor de jonge dochter van een collega, Alice. Sindsdien zijn de kinderboeken uitgegroeid tot monumenten uit de wereldliteratuur. De merkwaardige scènes die Alice meemaakt, nadat een sprekend wit konijn haar zijn konijnenhol toont, blijven tot de verbeelding spreken. Filo-

sofen wagen zich aan nauwgezette analyses van elk detail. Niettemin lijkt men het verhaal vooral met de film van Tim Burton te associëren.

Het levert een afstandelijk publiek op dat de avond liever in het gezelschap van een goede Claus had doorgebracht. 'Voor Babylon is dit te laag gegrepen', denken ze. Ons verwijt treft hierbij in het geheel niet de toneelgroep - alle respect voor een goede portie lef en tegendraadsheid -, maar de bende nitwits die geloven dat Alice een Disneypersonage is.

Om de knotsgekke droomwereld van Alice over te brengen, worden eenduidige personages opgevoerd. Een grootmoeder die wat weg heeft van een gorilla vindt alles 'normaal'. De dokters lijken dan weer niet te kunnen stoppen met het meten van ledematen. Eén van hen lijdt aan een bijna ziekelijke schrijfdrift. Stuk voor stuk zijn het de personages die deze droomwereld verlangt: zo helder dat de minste twijfel hen uiteen kan doen spatten.

Tempo en ritmering

Die goede regiekeuze brengt met zich mee dat het enige personage met echte diepgang, Alice, het stuk moet dragen. Wanneer

de andere personages als een koekoeksklok steeds dezelfde geluiden produceren, verwacht je een Alice die erin slaagt een zekere spanningsboog het stuk in te brengen. Ook Alice bleef echter te veel haar depressieve, verwonderde zelf. Die tekortkoming vanwege het hoofdpersonage en de weinig variërende enceneringen verklaren Babylons grootste euvel: het gebrek aan tempo en ritmering.

Een uitstekende Anna De Wolf - zij vertolkte de gorilla-achtige grootmoeder waar we het eerder over hadden - speelde vol overgave en verloor zichzelf in haar rol. Zij leek precies aan te voelen waar het Carroll om gaat en schuwde de extremen in haar spel niet. Precies wat haar kenmerkte, misten de anderen. De extremen in de rollercoaster van het hoofd van Alice werden door de acteurs, maar ook door de regie, niet voldoende opgezocht. Het stuk bleef te vrijblijvend.

Het is gek hoe het gaat. Soms weet je niet goed waar het aan ligt. Dit stuk had vooral door de kwaliteit van de regie alles om ons te bekoren, maar slaagde daar niet helemaal in. Daarbij maken we dit voorbehoud: misschien dat het op een andere avond, met een andere dynamiek en een ander publiek beter was.

Absurditeit in het vagevuur

NFK trekt met 'L'enfer, c'est les autres' resoluut de kaart van de absurditeit. Dat is fijn, zij het niet voor eeuwig. En laat het omgaan met de eeuwigheid nu net een van de thema's van het stuk zijn.

Tekst Tom Dinneweth
Beeld Anneleen van Kuyck

Op zich gebeurt er niet veel in Sartres bekende toneelstuk, *Huis clos*, waarop de toneeltekst (vrij los) gebaseerd is. Drie overleden mensen worden samen in een gesloten kamer geplaatst en komen langzaam tot het besef dat ze samengebracht zijn om elkaar het bloed vanonder de nagels te pesten - de hel, zo luidt Sartre's bekende leuze, dat zijn andere mensen, of toch op zijn minst die anderen die het slechtste in jou naar boven brengen.

Het is een gekend plot, en NFK neemt die terecht creatief onder handen. De filosofische implicaties van het toneelstuk ruimen plaats voor humor, experiment en spelplezier. Zo krijgen we als inleiding een lang uitgesponnen schimmenspel met dans te zien dat goed op de lachspieren werkt, zonder echt enige relevantie te hebben voor het verdere verhaal. Met

Ook wij zijn niet vies van een beetje lof der zothed

eenzelfde aanstekelijke zottigheid doorbreekt NFK al snel de spreekwoordelijke vierde muur die publiek en podium van elkaar scheidt.

Vast in het vagevuur

Het is dan ook de fijne en vaak onverwachte humor die het toneelstuk over de eindstreep draagt. Er is soms een hoek af bij NFK, maar met een zot kun je al eens lachen. Vreemde wendingen in de dialoog houden het stuk interessant en onvoorspelbaar. Personages beginnen op willekeurige momenten te dansen of worden plots vertolkt door een totaal andere acteur of actrice. Ook de vele toespeelingen op de *Lords of the Rings*-trilogie worden gesmaakt, ondanks - of toch vooral met dank aan - de volstrekte willekeur waarmee ze ingelast worden.

Paradoxaal genoeg vormt de sterkte van het toneel, met name de absurditeit ervan, meteen ook haar grootste zwakte. Een tweetal uur van hetzelfde type grappen en grollen is misschien net iets te veel van het goede. Zo neemt het eerste valse einde dat NFK inlast nog

iedereen bij verrassing - de tweede keer gelooft geen kat in de zaal nog dat het toneel echt afgelopen is. Ook wat betreft de humor moet het stuk gaandeweg uitpakken met steeds meer absurde moppen om het publiek te blijven boeien. Een plot met een spanningsboog blijkt geen overbodige luxe om de aandacht vast te houden. Het lijkt passend dat een stuk over het vagevuur en de eeuwigheid ook zelf een beetje blijft hangen in dat vagevuur - een relatief plotloze aaneenschakeling van bevreemdende momenten.

Die bedenking terzijde is *L'enfer, c'est les autres* gewoon een bijzonder vermakelijk en bij momenten avontuurlijk stuk. Als lachen echt gezond is, dan heeft NFK ons in één klap een doktersconsultatie bespaard. Ook wij zijn niet vies van een beetje lof der zothed.

IFTF-RECENSIE: NFK

Het nut van de kunstkritiek

'De recensent werkt niet voor Test-Aankoop'

In het kader van de eerste editie van Leuven Kritiek schreven tien kunstcritici in spe een jaar lang over kunst. Twee deelnemers blikken terug en kijken vooruit. Wat moeten we met kunstkritiek?

Tekst Gilles Michiels en Emmanuel van der Beek
Beeld Josje Kerkhoven

Een kunstcriticus vergelijk je het best met een gecastreerde harembewaker, liet de Ierse dichter Brendan Breham ooit optekenen: hij weet hoe je het moet doen, ziet elke dag hoe het moet, maar is er zelf niet toe in staat. Kunstenaars én publiek laten zich vaak smalend uit over de criticus, een elitaire betweter die denkt dat hij alleen het juiste oordeel kan formuleren. Of om het in de woorden van *De Morgen*-criticus Pieter T'Jonck te zeggen: niemand wil de criticus, de kunstenaar noch het publiek.

Dat niet iedereen dat beeld voor ogen heeft, blijkt uit het feit dat een jaar geleden ruim vijftig mensen zich aanmeldden voor Leuven Kritiek. De masterclass, een initiatief van STUK, 30CC, KU Leuven en cultuurtijdschrift *rekto:verso*, selecteerde uiteindelijk

ving en een oordeel, vaak in nog geen duizend woorden tussen andere artikels weggemoffeld en geflankeerd door enkele gekleurde sterretjes.

'Maar de recensent werkt niet voor Test-Aankoop', nuanceert Hillaert. 'Dat zou tenminste een flauwe versie van de kunstcriticus zijn. De vraag is eerder wat van belang is voor een bredere publieke ruimte. Ik denk dat het maatschappelijk draagvlak voor de kunst snel zou krimpen zonder de criticus.'

Steven Vandervelden, artistiek directeur van kunstencentrum STUK, erkent wel dat recensies een promotionele waarde hebben voor een cultuurhuis. 'Die waarde is er zeker, zowel voor de *mainstream* als de gespecialiseerde media: niet voor niets komt een recensent gratis

grote verantwoordelijkheid. Hillaert: 'Omdat het draagvlak voor de kunsten krimpt, heeft de criticus de verantwoordelijkheid om mensen duidelijk te maken dat kunst ook iets voor hen kan zijn. Dat vereist toch dat je bruggen en verbindingen maakt met andere interesseveldens.'

De vraag is of dat nog kan in een korte recensie. Een dergelijke verbinding vraagt om een langere tekst en de ruimte voor uitgebreide beschouwingen is in de reguliere media erg beperkt geworden.

Iedereen kunstcriticus?

Misschien kan het internet redding bieden. Online kunstkritiek hoeft zich geen snars aan te trekken van plaatsgebrek. Bovendien werken blogs en websites de democratiseringstendens in de hand en ontstaan op het internet ook meer innovatieve vormen van kunstkritiek. Denk maar aan de vele YouTube-recensenten of concepten zoals *Honest Trailers*, die door middel van parodieën op bestaande filmtrailers voor straffe satire zorgen.

Is een verticale kunstkritiek uit minder democratische tijdperken nog steeds de norm of mag elke hobby-recensent zich kunstcriticus noemen? De opkomst van innovatieve kritiek juichen Hillaert en Vandervelden toe, maar toch passen ze op voor een populariserings-tendens. 'Een beschouwing over kunst lees ik nog steeds het liefst als die van een expert komt', zegt Vandervelden. 'Ik zal ook geen economische analyses opzoeken van iemand die minder met economie vertrouwd is.'

Hillaert treedt hem bij. 'Ik geloof dat iedereen een expertise kan opbouwen, we leven ook in een tijd waarin één expertise niet meer volstaat. Maar toch vind ik niet dat iedereen zomaar vanalles over kunst kan zeggen.'

Wel erkennen beiden dat de kunstkritiek nieuwe vormen nodig heeft. 'De kunstkritiek is op dit moment nog te veel een monoloog op papier', vindt Hillaert. 'We moeten misschien uitzoeken hoe we er een dialoog van kunnen maken. Zo kan een interessant gesprek ontstaan dat meer thematisch gericht is in plaats van louter op de vorm.'

'Kunstkritiek is een heel conservatief veld', stelt ook Vandervelden. 'We moeten zoeken naar een vorm of medium dat aan de realiteit van vandaag beantwoordt.'

'Typerend voor de kunstcriticus is dat hij schrijft over het kunstgebeuren, terwijl hij er ook deel van uitmaakt'

STEVEN VANDERVELDEN
ARTISTIEK DIRECTEUR STUK

tien jongeren, die een jaar lang zouden kijken naar, praten en schrijven over kunst. Dat die interesse vanuit de meest uiteenlopende vakgebieden komt - van tweedejaars tot (al lang) afgestudeerden, van de kunstwetenschapper tot de geneeskundestudent -, spreekt voor de diversiteit van de groep. Wouter Hillaert, theaterrecensent voor *De Standaard* en kernredacteur van *rekto:verso*, leidde de masterclass. 'We waren blij verrast met het grote aantal aanmeldingen. Het toont aan dat er een nood is om in groepsverband te praten over voorstellingen en dat er veel mensen zijn hebben om zich te bekwaamen in het schrijven en reflecteren over voorstellingen.'

kijken, zoals je een voetbalverslaggever gratis in een stadion laat.' Ook de tien deelnemers van Leuven Kritiek konden een jaar lang gratis STUK bezoeken. 'Betere kunstcritici leveren betere stukken en dus ook betere kunst op.'

Tegelijk benadrukt Vandervelden dat de kunstcriticus ook meer is dan een verslaggever. 'Typerend is dat hij schrijft over het kunstgebeuren, terwijl hij er ook deel van uitmaakt. Leuven Kritiek leunt meer aan bij de eerste poot, maar idealiter is er een wisselwerking tussen de twee poten.' Afstand én betrokkenheid zijn gezamenlijke voorwaarden voor goede kritiek.

Beperkte ruimte

Idealiter weegt de kunstcriticus natuurlijk op een debat dat de kunst overstijgt. De functie van een criticus is niet het bewaren, maar wel het actualiseren van een kunstwerk. Wat de mening van een criticus relevanter maakt, is de band tussen private ervaring en de publieke ruimte.

Veelzeggend is dat Hillaert zelf Hart boven Hard oprichtte: 'Ik voel me dan ook meer cultuurcriticus dan kunstcriticus. Theater is voor mij een heel prikkelende manier om over een

Test-Aankoop

'Beauty is in the eye of the beholder.' Hoe oud deze wijsheid ook is, pas in de wereld van *Idols* en *Dancing with the stars* zien we de consequenties ervan. Schoonheid en kwaliteit zijn geen inherente eigenschappen meer, maar kwalificaties die mensen zelf toekennen. Dat inzicht zet alles op losse schroeven. Wat is de autoriteit nog van iemand die beroepshalve voor anderen bepaalt wat wel en niet mooi, goed of de moeite waard is? Met andere

'De kunstkritiek is op dit moment vooral nog een monoloog op papier'

WOUTER HILLAERT
KUNSTCRITICUS

woorden: Welk verweer biedt de criticus tegen de zelfbewuste cultuurconsument? Als kunstkritiek een kwestie is van smaak, heeft de criticus geen werk.

Problematisch is net dat de meest gekende vorm waarin de criticus zijn reflectie giet, de recensie, dat consumentisme in de hand kan werken. Kwatongen beweren weleens dat de kunstkritiek daardoor onderdeel van de markt wordt en de recensie een verkoopspraatje. Ruwweg bestaat het uit een heldere beschrij-

maatschappij na te denken. Ik denk dat we in een tijdsgewricht leven waarin kunst zich niet enkel op zichzelf kan richten, terwijl dat misschien toch te vaak het geval is geweest de laatste decennia.'

De kunstcriticus beoordeelt dus niet zomaar in hoeverre een kunstwerk beantwoordt aan de regels van de kunst, maar zoekt ook naar een sociale en morele betekenis en kan een beschouwing over een kunstwerk in een groter debat injecteren. Daar rust natuurlijk een

'Een beschouwing over kunst lees ik het liefst van een expert, zoals ik ook economische analyses verkies van iemand die met economie vertrouwd is'

STEVEN VANDERVELDEN
ARTISTIEK DIRECTEUR STUK

'Ik denk dat het maatschappelijk draagvlak voor de kunst snel zou krimpen zonder de criticus'

WOUTER HILLAERT
KUNSTCRITICUS

BBQ FEST

join us
★ for this great barbecue festival ★

Week 1

Di 2 Mei
Alma 3 (M)

Woe 3 Mei
Alma 1 (M • A)

Do 4 Mei
De Moete (M)

Week 2

Ma 8 Mei
Alma 3 (M • A)

Di 9 Mei
Pauscollege (A)

Woe 10 Mei
Alma 1 (M • A)

Do 11 Mei
† Academisch kwartier
(M)

Week 3

Ma 15 Mei
Alma 3 (M • A)

Di 16 Mei
† Academisch kwartier
(M)

Woe 17 Mei
Alma 1 (M • A)

M = middag
A = Avond

Belgian | Mexican | American

WWW.ALMA.BE | f/ALMAKULEUVEN | @ALMAKULEUVEN

AL 15 JAAR DE GOEDKOOPSTE
FUIFZAAL VAN LEUVEN

ALBATROS

F U I F Z A A L

BOEK NU AL VOOR
VOLGEND ACADEMIEJAAR!

365 PER AVOND, 260 EURO TIJDENS HET WEEKEND OF
VOOR KRINGEN DIE AANGESLOTEN ZIJN BIJ LOKO,
OF 180 EURO VOOR EEN CANTUS

Bij elke vierde fuif van een vereniging binnen het zelfde academiejaar is de
huur van de zaal gratis. Dat geldt ook als je het vatenrecord breekt!

CENTJE BIJVERDIENEN?
WIJ ZOEKEN STEEDS
AVONDVERANTWOORDELIJEN.

RESERVATIES EN INLICHTINGEN: 016/22.31.09 OF ALBATROS@LOKO.BE

WWW.LOKO.BE/ALBATROS

Is jouw verzameling al compleet?

Inzameling en verkoop van tweedehands goederen
met een enorm en steeds wisselend aanbod!

IJzerenmolenstraat 10-12 • 3001 Heverlee

Diestsestraat 253 3000 • Leuven

016 26 09 21 • www.spit.be

de kringwinkel

SPIT

Colofon

Veto
's-Meiersstraat 5
3000 Leuven

Tel - 016 22 44 38
Fax - 016 22 01 03
veto@veto.be

veto.be
twitter.com/veto_be
instagram.com/veto_be
facebook.com/vetoleuven
snapchat: veto_be

Jaargang 43, nummer 22
Maandag 8 mei 2017

Veto is een uitgave van de Leuvense Over-
koepelende Kringorganisatie. De stand-
punten verdedigd in Veto stemmen niet
noodzakelijk overeen met de standpun-
ten van LOKO.

HOOFDREDACTEUR
Simon 'spelfouten' Grymonprez

REDACTIESECRETARIS & V.U.
Brecht 'fietsen door het rode licht' Castel

REDACTIE
Martijn 'Bejaarden-bashing op de bus'
Stoop, Kalina 'De Polle' De Blauwe, Arne
'ranten over alcohol' Sonck, Bavo 'open-
lijk toegeven dat je Guinness lekker vindt'
Nys, Naomi 'Werner Thomas' Bonny, Si-
mon 'skaten' Thys, Eva 'Torfs' frauduleu-
ze praktijken' Sevrin, Gilles 'Michiels

SCHRIJVERS
Tom 'verkiezingsfraude' Dinneweth, Em-
manuel 'drie fluiten spelen' Van der Beek,
Alexander 'dates afzeggen' Verbist, Nora
'De boerka' Sleiderink, Anton 'milieuver-
vuiling' Geers, Laure 'smaad aan Koen'
Verhaegen, Renata 'manipulatie' Praet,
Arthur 'dikke snob zijn' Goemans, Ka-
trien 'straatmuzikanten mogen niet vals
spelen' Dreesen, Nelis 'kandidaat redac-
teur internationaal zijn' Jaspers, Sam
'Rudi Vranckx pijpen' Kniknie, Kaatje
'het kiessysteem aanpassen' Roelant, Si-
mon 'recenseren' Bellens, Alexander Del-
port

BEELD VOORPAGINA
Kalina De Blauwe

FOTOGRAFEN
Kalina De Blauwe, Bart 'flitsen' Heleven,
Seppe 'sluiten' Duwé, Anneleen 'diafrag-

meren' van Kuyck, Jef 'isoteren' Cauwen-
berghs, Anke 'kadreren' Lips

TEKENAARS
Martijn Stoop, Nero 'Kulak-bashen' Van
Biervliet, Celine 'triestige tekeningen'
Vandeweghe, Michiel 'boksen' van Boxel,
Pjotr 'kraken' Hubin

KU LEUGEN
Thomas 'smaad en grollen' Winters, Klaas
'smaad en fratsen' Van den Broeck

EINDREDACTIE
Simon Grymonprez, Brecht Castel, Pjotr
Hubin, Gilles Michiels, Simon Thys, Jan
'Manbuns' Costers, Katrien Dreesen,
Paul-Emmanuel 'Demeyere, Josje 'Over-
spel en Stephen Fry' Kerkhoven, Tim 'Zo
van die schoenen met wietjes onder' Van
Roey

VORMGEVING
Simon Grymonprez, Brecht Castel

ADVERTENTIES
Alfaset cvba - alfaset@loko.be
016 22 44 38w

DRUKKERIJ
Coldset Printing Partners (Groot-Bijgaar-
den)

OPLAGE
9.000 exemplaren

ISSN-NUMMER
0773-5162

ABONNEMENTEN
Wil jij elke week een Veto in de bus?
Mail dan je naam en adres naar brecht@
veto.be en schrijf 11 euro over op BE22
0011 4801 9147.

MEEDOEN?
Redactievergaderingen vinden iedere
vrijdag plaats om 16 uur en staan open
voor iedereen. Alle geïnteresseerden
(tekst, foto, video, cartoons, IT, lay-out...
'Wat wil jij decriminaliseren?') zijn welkom
op het redactieadres. Lezersbrieven kun-
nen tot vrijdag 14 uur, liefst mailsgewijs,
ingezonden worden op het adres: veto@
veto.be. De redactie behoudt zich het
recht reacties in te korten of op het in-
ternet te publiceren.

KU LEUGEN

Ontdek de rectorverkiezingsuitslag. Begin enkele dagen na deze KU Leugen publicatie.

Enkel lezen als Rik Torfs wint

Enkel lezen als Luc Sels wint

De KU Leugen redactie vond alvast de perfecte vacature voor Rik Torfs

GEZOCHT: Studentenflik (m)

Vereisten:

- 4+ jaar ervaring met de Leuvense studenten vanuit leidinggevende positie
- Moet dicht bij de studenten staan (maar ook weer niet té dicht...)
- Mag niet zomaar naar Canada vluchten
- Naam moet rijmen op "studentenflik"

PDS aula opnieuw ontruimd door verdacht gedrag

Bleek gewoon les Arabistiek

Dokter Gyselbrecht bekent: "Ik heb de moord gepleegd in de hal met de loden pijp."

KU LEUGEN WEBSHOP PRESENTEERT:

Deze virtual reality bril brengt je naar jouw ultieme fantasiewereld!

NAVRAAG RUDI VRANCKX

'Soms moet je genadeloos hard je licht laten schijnen op dingen'

Rudi Vranckx is rusteloos. Zijn nieuwe boek 'Harde Tijden' ligt nog maar net in de rekken en onlangs toonde hij in de Canvasreeks 'IS in het vizier' een confronterend deel van de wereld.

Tekst Kaatje Roelant en Sam Kniknie
Beeld Anke Lips

We interviewen Rudi Vranckx in een Leuvense koffiëbar. In het midden van het gesprek loopt een vrouw op ons af: 'Ik wil u al jaren zeggen dat ik u ongelooflijk bewonder.' Vranckx reageert met een blos op zijn wangen. De Vlaming apprecieert Vranckx en zijn werk, zoveel is duidelijk.

Zijn nieuwe boek en de Canvasreeks zijn verbonden aan een scholenproject. Met een aantal getuigenissen over de strijd tegen IS en over geradicaliseerde jongeren probeert hij vraag en antwoord te bieden. 'Het gaat vooral om jonge mensen, we kunnen die online en via het onderwijs bereiken', aldus Vranckx.

Vindt u dat journalisten een maatschappelijk engagement moeten aangaan?

Rudi Vranckx: 'Geëngageerd is nogal een beladen woord, maar een journalist is per definitie geëngageerd in de samenleving waarin hij rondloopt. Dat moet daarom geen bevooroordeelde journalistiek zijn, maar ik vind wel dat we een maatschappelijke rol hebben. Absoluut.'

'Ik vind ook niet dat we ons als schichtige muizen in een hol in de grond moeten stoppen omdat er een aantal mensen *fake news* roepen. Net daarom moeten wij onze job serieus doen en onze nek durven uit te steken.'

'De dingen waarmee we te maken krijgen zijn maatschappelijk heel relevant. Ik zou deze job niet doen mocht het niet belangrijk zijn voor de samenleving. Dat maatschappelijk engagement uit zich voor mij in de wereld begrijpen en zo eerlijk mogelijk verhalen vertellen, zonder iets te verdoezelen.'

Is het mogelijk om een vorm van objectiviteit te bereiken?

'Ik tracht een beeld te schetsen van een wereld die de mensen niet kennen. Ik ken die wereld soms zelf ook niet. Als ik een massagraf of een slachting zie, moet ik daarover verhalen. Als ik

een vliegtuig vatbommen zie droppen - ik heb dat gezien in Syrië - dan ga je mij niet horen zeggen dat de ene dat beweert terwijl Assad het ontkent. Ik stel in zo'n geval eerder dat het regime ontkent dat ze die gedropt hebben, hoewel ik het gezien heb. Die afstandelijkheid is wel objectief.'

'Soms moet je genadeloos hard je licht laten schijnen op dingen. De wereld is een puzzel, hoe meer stukjes je legt, hoe meer de mensen kunnen zien wat er te zien is.'

Bent u overweldigd wanneer u aan een nieuwe reeks zoals 'IS in het vizier' begint?

'Ja, dat overweldigd. Als je als journalist relevant wil zijn, dan moet je de onderwerpen aanpakken die er op dat moment toe doen. En dat was voor mij wat er in mijn wereld toe deed. Op zo'n moment denk je: hoe moet ik dat in godsnaam aanpakken? Ik weet dat ik in Syrië niet binnen mag, maar ik wil de strijd zo dicht mogelijk benaderen. Ik zoek mensen die kunnen vertellen wat er daar gebeurt. Niet alleen tegenstanders, maar ook mensen die lid waren van de terroristische groep.'

U mag Syrië niet meer binnen, zegt u. De inlichtingendienst doet zijn werk goed.

'Onlangs is mijn tolk uit Libanon naar daar gegaan om mijn dossier aan te kaarten. Ze halen daar zo'n (*wijst vijf centimeter aan tussen vingers, red.*) map boven. In die map staat alles wat ik gezegd en gefilmd heb. De veiligheidsdiensten daar weten perfect wat ik zeg en niet zeg. Ik weet nu niet of ze daar op termijn *Veto* gaan in steken en gaan vertalen in het Arabisch.' (*lacht*)

Dat zou bijna een eer zijn. Op een manier streelt dat toch een beetje uw ego, niet?

'Ja, maar het is wel vervelend. Want dat belet je om terug te gaan natuurlijk.'

In hoeverre is onze angst hier gerechtvaardigd ten opzichte van daar?

'IS wil hier aanslagen plegen en hebben ze gepleegd. In dat opzicht is onze angst zeker gerechtvaardigd, daar valt weinig over te twijfelen. Besef wel - en je mag nooit stoppen met dat te beklemtonen: voor elke tien of honderd slachtoffers hier, vallen er daar duizend. Het is belangrijk om dat perspectief te bewaren, maar dat neemt de vrees van mensen hier niet weg.'

'Vrees en angst zijn iets heel persoonlijks. De angst die hier leeft is voor mij even reëel of belangrijk als de angst in Bagdad.'

Heeft u vandaag meer angst dan vroeger?

'Ja. Het kan met de leeftijd te maken hebben, maar in het begin stond ik daar helemaal niet bij stil. Ik observeerde de dingen die gebeurden en reageerde daarop, ik functioneerde daar echt in. Als jonge gast had ik soms ook vreemde gedachten in mijn hoofd, bijvoorbeeld: als ik naar een een mijneveld ga, zou ik erdoor durven gaan of niet?'

'De angst is ondertussen meer aanwezig. De eerste tien jaar van mijn job was het simpel: je plakte *tv* in grijze tape op het dak van je auto en je ging ervan uit dat ze niet op je schoten. Die regels zijn door Al Qaeda in Irak grondig veranderd. Als ze zagen dat je van de pers was, wilden ze je ontvoeren. Na zo'n ervaringen begin je regels op te stellen: ik kan hier maar twintig minuten blijven en ik moet op voorhand checken of alles veilig is, ik moet voortdurend in beweging blijven. Dat geeft een gevoel van paranoia.'

'Ik heb ook angst bij het begin van een opdracht. Op zo'n moment denk ik: *shit*, wat doe ik nu weer? Maar eens je binnen bent, herken je de wereld weer.'

Je moet dat blijven beklemtonen: voor elke tien of honderd slachtoffers hier, vallen er in Syrië duizend'

Heeft u al een volgend project klaar staan?

'Ik vertrek volgende week naar Israël en Palestina. In juni zal de bezetting door Israël vijftig jaar geduurd hebben. Dat is een conflict dat al te vaak wordt vergeten. Alle aandacht is nu op IS gericht, maar eigenlijk is die bezetting een van de kernen van de boosheid in het Midden-Oosten. Dat is een etterbuil - een gezwel van onvrede - van dubbele moraal in internationale politiek.'

'Ik vind het mijn taak om daar nu te gaan kijken. Er is van alles gaande dat we daar niet mogen vergeten. Mijn intuïtie zegt mij ook dat er daar van alles gaat gebeuren. De kaarten worden opnieuw geschud, ook daar. En dat is een heel ontvlambaar gebied. Binnen de kortste keren kun je een nieuwe Gaza-oorlog krijgen.'

In uw boek schrijft u dat 2016 'als geen ander jaar zo weinig hoop leek te kennen', wat verwacht u voor 2017?

'2017 is het jaar van de onvoorspelbaarheid. Het is gelukkig nog niet het jaar van het uiteenvallen van de Europese Unie. Ik hoop dat dit niet het jaar wordt van de polarisering. Dat uit zich op alle vlakken: de vrijheden die aangetast of in vraag gesteld worden. Kijk naar Orban

(*Hongarije, red.*) en Erdogan (*Turkije, red.*). Ik hoop echt dat het dat niet wordt.'

'Ik hoop ook op het jaar van de menselijkheid, want dat zijn we soms precies kwijt. We zijn te veel met angst bezig. Mensen keren weer op zichzelf. Je mag je menselijkheid niet verliezen. Dat is waar ik voor vrees. We hebben het over anderen als gelukzoekers, alsof het een scheldwoord is. Mensen die op bootjes kruipen zijn gelukzoekers. Ik vind dat eigenlijk een mooi woord. Iedereen zoekt dat, op zijn manier.'